

Chitabu cha mwaluko cha Samweli Chilongole

Vitabu vya 1 Samweli na 2 Samweli hamwande navyali ndo chitabu chimwe chikulu chiwele chizeleka “Chitabu cha Samweli.” Nachigawanulwa na kuwa vitabu vili kuli Seputuajenti, iwele ndo ilagano lya Katali vyolitang'huligwe kwa ndonga ya Chigilichi cha katali ng'hatu. Vitabu vya 1 Samweli na 2 Samweli vina mbuli za katali ng'hatu zilinguwala ukomu wa mloli Samweli na mndewa Sauli na mndewa Daudi. Samweli nayali ndo chilongozi wa kuduma kuli mhela wa wanhu wa isi ya Isilaeli vyowagaluche kulawa kuli kulongozwa na watagusa na kwaluka kulongozwa na wandewa. Samweli yuyo ndo yawabakalize mafuta Sauli na Daudi kuwa wandewa wa Isilaeli. Vitabu vya 1 Samweli na 2 Samweli vyangusima mbuli za isi ya Isilaeli kuli mhela awo.

Haduhu yalinguvizela ndo whaani yavyandiche vitabu vya 1 Samweli na 2 Samweli. Yandiche hazelese yuye mgati mwa vitabu avyo, ila hanji nayali mkomu kuli mhela wa ulongozi wa mndewa Daudi. Hanji kahi nayali mkomu loukolile ulongozi awo, kota nayali na mhumu ya kusoma maandiko ganji gawele gosimila ukomu wa Sauli na Samweli. Kwa chiwalo acho, hatuvizelele whaani yandiche vitabu avi, hailinguzeleka kahi navyandichigwa hanili.

Gali mgati kuli 1 Samweli

1. Sula ya 1-3 zangusimila kupondigwa na kuchemigwa kwa mloli Samweli kuli uchitumagwa wa Nguluwi.
2. Sula ya 4-7 zangusimila ndaze Wafilisti vyowalihalile isanduku lya Ilagano lya Nguluwi kulawa kwa Waisilaeli na ndaze lila isanduku vyolyambuze kuwifya kuli muji wa Wafilisti mhela vyoliwele kuli miji ja hewo.
3. Sula ya 8-15 zangusimila ndaze Waisilaeli vyowaganile wawe na mndewa na ndaze Samweli vyoyambakalize mafuta Sauli yawe mndewa wa mwaluko na ndaze hamba Nguluwi vyoyamlemile Sauli.
4. Kuli sula ya 16-31 twangusoma ndaze Samweli vyoyambakalize mafuta Daudi yawe mndewa wa keli wa Isilaeli na ndaze Sauli vyoyajezile kumkopola Daudi.

Elikana na lukolo lwa heye ako Shilo

¹ Kwali na munhu yumwe kuli muji wa Lama kuli isi ya vidunda vya Efulaimu yalinguchemigwa Elikana wa nhanzi ya Efulaimu wa lukolo lwa Sufu. Heye nayali mwana wa Yelohamu, mwana wa Elihu, mwana wa Tohu, mwana wa Sufu.

² Elikana nayali na wache weli, yumwe nakachemigwa Hana na wa keli nakachemigwa Penina. Penina nayali na wana ila Hana nayali hela wana.

³ Chila mwaka Elikana nayali yolawa Lama na kuluta Shilo kumfugamila na kulavya nhambiko kwa Mkulu Nguluwi Yawele na Mong'ho. Ako

wana weli walume wa Eli, wawele ndo Hofini na Finehasi nawali watambika wa Mkulu Nguluwi.

⁴ Chila mhela Elikana loyalavile nhambiko, nakawapa honhu ha miwunde kwa mdala wa heye Penina na kwa wana wa heye, walume na wadala, chila yumwe na honhu hake.

⁵ Ila Elikana nakamha Hana honhu heli ha miwunde kwa vila nayali yomgana lukami, hanga Mkulu Nguluwi nayali hampele wana.

⁶ Ila Penina nayali yomzudiza ng'hatu Hana chila mhela kwa kungaza, kwa vila Mkulu Nguluwi hampele wana.

⁷ Mbuli ayi nailutilila kuli chila mwaka. Chila mhela Hana loyawele yoluta kuli ng'handu ya Mkulu Nguluwi, Penina nakamzudiza Hana mbaka Hana nakaluka kulila na kulema kulya choneche.

⁸ Chila mhela Elikana, mlume wa heye Hana nayali yomuza, “Lekachoni kwangulila Hana? Lekachoni kwangulema kulya? Lekachoni kuna masinzo mnhumbula ya hegwe? Ndaze, hambe ndikulolele lukami kusinda wana walume kumi?”

Hana na Eli

⁹ Zuwa limwe lowasindile kulya na kunwa ako Shilo, Hana nakaluta kulanda. Mhela awo mtambika Eli nayali yekalise kuli chigoda habehi na honhu ha kwinjila kuli ihema lya kumfugamila Mkulu Nguluwi.

¹⁰ Hana nayali na masinzo ng'hatu. Loyawele yomlanda Mkulu Nguluwi nayali yolila kwa usungu.

¹¹ Nakelaha yolongu, “Gwa Mkulu Nguluwi Uwele na Mong'ho, ugalole magazo ga heni,

chitumagwa wa hegwe na kung'humbuka ne kusemwa heni. Wone konhambichiza heni ndiwe na mwana mlume, ndokupa hegwe Mkulu Nguluwi mwana ayo mlume yawe wa hegwe kwa mhela weng'ha wa ukomu wa heye na mnvili za kumutwi kwa heye ama lulevu lwa heye havibeyigwa hebu.”

¹² Hana nakalutilila kumlanda Mkulu Nguluwi, Eli nayali yolola mlomo wa heye.

¹³ Hana nayali yolanda mnhumbula na mlomo wa heye nawali utigasika, ila lizi lya heye haluhulikwe. Ahyo Eli nakejesa kota Hana kagala.

¹⁴ Ahyo Eli nakamlonjela, “Kolutilila kugala mbaka nili? Uleche kunwa divai!”

¹⁵ Ila Hana nakamwidichila, “Hebu mkulu wa heni, heni nda mdala mbele na magazo makulu. Heni sinwele divai ne chakunwa ching'ang'ale, ila nandali ndimlavila Mkulu Nguluwi gawele mnhumbula ya heni.

¹⁶ Kwa mhela weng'ha ndali ndilanda kwa chivalo cha kugaya ng'hatu kwa heni na masinzo ga heni. Ahyo uleche kijesa kota heni nda mdala yohambe nhanze chinhu.”

¹⁷ Hamba Eli nakamlonjela, “Ulute kwa kikala goya, Nguluwi wa Isilaeli yakupe chila choumlandile.”

¹⁸ Hana nakalonga, “Nani chitumagwa wa hegwe ndangulanda ndiwe na uganililo hali hegwe.” Hamba Hana nakoka, nakalya chilyo nakawa nayali hela masinzo kahi.

Kupondigwa na kuwichigwa chiuyeng'ha kwa Samweli

19 Mitondo Elikana na ivyazi lya heye nawenuka lufuku, lowasindile kumfugamila Mkulu Nguluwi nawahiluka haluga Lama. Elikana nakawasa na mdala wa heye Hana na Mkulu Nguluwi nakedichila kulanda kwa heye.

20 Ahyo Hana nakawa na himila. Mhela wa kuponda loufichile, nakaponda mwana mlume. Hana kamchemama ayo mwana Samweli kwa vila nakalonga, “Ndimlanda Mkulu Nguluwi.”

21 Elikana na ivyazi lya heye nawaluta kahi Shilo kumlavila Mkulu Nguluwi nhambiko ya chila mwaka na kweneza kilaha kwa heye.

22 Hana nahalutile, ila nakamlonjela hino mlume wa heye, “Hala mwana hoyolechezwa kong’ha, ndomhilika yakawichigwe hali Mkulu Nguluwi, yapone ako mazuwa gose.”

23 Elikana nakamlonjela Hana hino, “Udite chila chouchona chinoga. Ubeteze mbaka houllecheza mwana kong’ha. Mkulu Nguluwi yeneze kulagana kwa heye kuwe kwa kukomya.” Lelo Hana nakapona haluga, nakalutilila kumlolera mwanage mbaka loyamlecheze kong’ha.

24 Loyamlecheze kong’ha nakamhilika hamwe na isenga ibuguma lya miyaka jidatu na kilo kumi za utimbo na chihako cha igozi cha divai. Hana nakamwinjiza hali ihema lya Mkulu Nguluwi ako Shilo, mwana nayali mdodo hela.

25 Lowasindile kulidumula singo lila isenga ibuguma, nawamhilika mwana kwa mtambika Eli.

26 Hana nakamlonjela Eli, “Kukomya, gwa mkulu wa heni, ukumbuchile heni ndo yula

mdala ndiwele nyimile hali hegwe ndimlanda Mkulu Nguluwi.

²⁷ Nandimlanda Mkulu Nguluwi yamhe mwana ayu naye nakamha heni chila chondandile.

²⁸ Kwa chiwalo acho, heni ndimha ayo mwana Mkulu Nguluwi, mhela weng'ha hoyowa mkomu, nakalavigwa kwa Mkulu Nguluwi.” Hamba nakamfugamila Mkulu Nguluwi ako.

2

Kulanda kwa Hana

¹ Hamba Hana nakalanda na kulonga.
“Ndangusangalala mnhumbula ya heni kwa chiwalo cha Mkulu Nguluwi.
Ndangusumya kwa utanzi wa Mkulu Nguluwi.
Ndanguwaseka wang'honyo wa heni,
mina ndangusangalalila ulohozi wa hegwe.

² “Haduhu munhu yawele yelile kota Mkulu Nguluwi,
haduhu munhu yawele kota heye,
haduhu yawele italawe kota Nguluwi wa hetwe.

³ Mleche kitogola,
mleche kulonga kwa kidaya.
Mina yavizelele ndo Mkulu Nguluwi.
Heye kangutagusa madito geng'ha.

⁴ Mipinde ja wanhu yawele na mong'ho najibeneka.

Ila wanhu ng'hochele nawapegwa mong'ho.

⁵ Wala yawele nawali na chilyo chinji,
sambi wangupegwa mijito leka wawe na chilyo.
Ila yawele na nzala,
sambi wahela nzala kahi.

Mdala yawele mhende nakaponda wana saba.

Ila mdala yawele na wana wenji,
sambi nakalechigwa ne wana.

⁶ Mkulu Nguluwi kangukopolaga na kanguzilipulaga,

heye kanguwadulisaga kuli isi ya wabagame,
na kanguwahilusaga kahi.

⁷ Mkulu Nguluwi kanguwaditaga wamwe wawe wazunwa,

na wamwe wawe na lufufu.

Wanji kanguwadulisaga,
na wanji kanguwakwinizaga.

⁸ Kanguwenulaga wazunwa kulawa kuli nhimbwisi,

kanguwenulaga walingugana kulawa kuli vilundo vya mivu,

nakawawika hamwe na wakulu,
na kuwahaliza vigoda vya ukulu.

Mina, misisi ja isi ndo ja Mkulu Nguluwi,
heye nakaiwika isi ayi mchanya mwa misisi jake.

⁹ Kikala kwa welile wa heye kangwamilaga,
ila kikala kwa wanhu wehile kangukutozelaga kutali kuli jiza.

Mina munhu hambe yasumye kwa mong'ho wa heye.

¹⁰ Wang'honyo wa Mkulu Nguluwi wobenigwa vihandevihande,

kowabumila hewo kota limlungu kilanga.

Mkulu Nguluwi koitagusa isi yeng'ha,

komha mong'ho mndewa wa heye

na kolwinula ludali lwa yabakalizwe mafuta wa heye.”

11 Hamba Elikana nakahiluka kaye Lama, ila mwana wa heye Samweli nakapona Shilo kumkolela mijito Mkulu Nguluwi hali ulongozi wa mtambika Eli.

Wana walume wa Eli

12 Wana wa walume wa Eli nawali wanhu wohambe watanze chinhu. Hawamhulichize Mkulu Nguluwi.

13 Nachali chihendo cha watambika hamwe na wanhu kota chila mhela yoneche hoyolavya nhambiko kuno iwunde liwe lihemsawa, chitumagwa wa mtambika nailapigwa yoye na uma uwele na mizino jidatu mmoko mwake.

14 Kangwinjiza uma awo mchiya na iwunde lyoneche lyolilawa liwaga lya mtambika. Wanhu weng'ha wa Isilaeli walutile kulavya nhambiko ako Shilo, nawaditilwa hihyo.

15 Ila kung'hali mafuta gang'hali kusomigwa, chitumagwa wa mtambika koyaga na kumlonjela yula munhu yalingulavya nhambiko, “Mlavile mtambika miwunde midodi mina heye hobochela miwunde ja hegwe jihemsigwe, ila ja kusoma.”

16 Wone munhu ayo yamwidichile, “Tandi gasomigwe mafuta nagwe kohola miwunde joulin-gugana,” ayo chitumagwa wa mtambika kangumlonjela, “Hebu! Umhe sambu, ama ndohola kwa lupichi.”

17 Ago gehile ga awo wasongolo wa Eli nagali makulu ng'hatu hali Mkulu Nguluwi. Mina, wasongolo awo nawabeza nhambiko za Mkulu Nguluwi.

Samweli ako Shilo

¹⁸ Mhela awo, msongolo Samweli nakalutilila kumkolela mijito Mkulu Nguluwi, yawele yavalile chizibao cha kitani.

¹⁹ Chila mwaka mayake kangumhonelaga ikanzu lido na kumgalila loyowa yoluta hamwe na mlume wa heye kulavya nhambiko ya mwaka.

²⁰ Eli nakawatambichiza Elikana na mchewake, yolonga, “Mkulu Nguluwi yakupe wana wani kwa mdala ayu wahalile honhu ha yula umpele Nguluwi.” Hamba nawahiluka kaye.

²¹ Mkulu Nguluwi nakamtambichiza Hana naye nakaponda wana walume wadatu na wahinza weli. Msongolo Samweli kalutilila kukula hali Mkulu Nguluwi.

Eli na wanage walume

²² Mhela awo Eli nayali sekulu ng'hatu, loyahuliche geng'ha wana wa heye walume gowawaditile Waisilaeli, vyowawele wowasa na wadala wawele wakola mijito hali lwizi lwa ihema lya Nguluwi,

²³ nakawauza, “Lekachoni mwangudita mbuli azi? Ndanguhulika kulawa kwa wanhu weng'ha kuwala wihe womlingudita.

²⁴ Haiwele ahyo wana wa heni! Ayi mbuli yondilinguhulika yokwenela hali wanhu wa Mkulu Nguluwi, hainojile.

²⁵ Wone munhu yamditile gehile myage, Nguluwi koweza kumlechela. Ila wone munhu yamditile gehile Mkulu Nguluwi, whaani yowahanyisa?” Ila wanage hawahulichize makanyo ga mhaza wa hewo, kwa vila Mkulu Nguluwi nakagana kuwakopola.

²⁶ Msongolo Samweli kalutilila kukula, yomnojeza Mkulu Nguluwi na wanhu.

Uloli kwa ivyazi lya Eli

²⁷ Zuwa limwe munhu wa Nguluwi nakamlutila Eli, nakamlonjela, “Mkulu Nguluwi kangulonga hino, ‘Nandilajila hazelu kwa ivyazi lya mhaza wa hegwe mhela lowawele ako Misili hali ulongozi wa Falao.

²⁸ Kuli nhanzi zeng’ha za Isilaeli nandimhagula Aluni na walelwa wa heye wawe watambika wa heni wakole mijito kuli honhu ha kulavila nhambiko, wafunyize ubani na kuvala chizibao hali heni. Kahi ndiwapa hachi ya kuhola honhu ha miwunde ja nhambiko zeng’ha zilavigwe kwa chiluli na Waisilaeli.

²⁹ Lekachoni kwangubeza nhambiko za heni na ndolendole zila zilajizwe kwa chiwalo cha wanhu wa heni? Lekachoni kwanguwahulichiza wanago kusinda heni kwa kineneheza mwemwe kwa kulya hala honhu hanojile ha chila nhambiko zilavigwe na wanhu wa Isilaeli?

³⁰ Ahyo, heni Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa Isilaeli nandilaha kota ivyazi lya hegwe na lya wasekulu wa hegwe mokuya kumwando kwa heni mazuwa geng’ha. Ila lelo silingugana mbuli ayi ilutilile kwa heni! Wala walingunyuhulichiza ndowahulichiza na walingumbeza nani ndolema kuwahulichiza.

³¹ Mhela wanguya hondipungula mong’ho wa hemwe na wa ivyazi lya wasekulu wa hemwe, leka hawe haduhu munhu wa hemwe yawele yochikala mbaka kuwa sekulu.

³² Namwe mowa na masinzo hali haluga ha heni. Hanga Isilaeli woditilwa kunoga, hakuwa na munhu kuli ivyazi lya hegwe yawele yochikala mbaka kuwa sekulu.

³³ Munhu yumwe hela wa hegwe yawele yohambe ndimuse kulawa kuli honhu ha heni ha kulavila nhambiko, ayo kopona yolila na kulombocheza kwa chiwalo cha walelwa wa hegwe weng'ha vyowokopoligwa kwa ipanga.

³⁴ “Chila chochilawila kwa wanago weli, Hofini na Finehasi, chowa ulajilo kwa hegwe. Weng'ha weli wobagama kuli zuwa limwe.

³⁵ Nani ndoyinulila mtambika yunji yalingukundigwa, yawele kodita kota chila chiwele mnhumbula ya heni na kuli nyhala za heni. Ndolidita ivyazi lya heye liwe nzinzili, nawo wokola mijito hali yabakalizwe mafuta wa heni mazuwa geng'ha.

³⁶ Hamba chila yumwe yalechigwe kwa hemwe kokuya na kufugamila hali heye kwa chiwalo cha sendi na ibumunda yolongi, “Unyhagule kuli honhu hanji ha kukolela mijito ha utambika leka ndiwe na chilyo.” ’ ’ ’

3

Mkulu Nguluwi kangumchema Samweli

¹ Mhela awo msongolo Samweli nayali yomkolela mijito Mkulu Nguluwi hali Eli. Lizi kulawa kwa Mkulu Nguluwi nalwali ludo na uloli kwa heye nawali udo.

² Zuwa limwe nechilo, Eli yawele meho ga heye nagali gabililebilile ng'hatu mbaka nayali yokona

hado hela, nayali yawasile honhu ha heye ha chila mhela.

³ Myage Samweli nayali yawasile mgati mwa ihema lya Mkulu Nguluwi holiwele isanduku lya ilagano lya Nguluwi. Chenje cha Nguluwi nachali ching'hali chikwaka.

⁴ Hamba Mkulu Nguluwi nakamchema Samweli. Naye Samweli nakedichila, “Heni baha.”

⁵ Samweli nakabilima kwa Eli himahima na kumlonjela, “Heni baha, kwa vila kunyhema.” Ila Eli nakalonga, “Sikuchemile, uhiluche ukawase.” Ahyo nakaluta kuwasa.

⁶ Hamba Mkulu Nguluwi kamchema kahi, “Samweli.” Samweli nakalilimka, nakaluta kwa Eli na kulonga, “Heni baha, kwa vila kunyhema.” Ila Eli nakalonga, “Mwana wa heni, sikuchemile, uhiluche ukawase kahi.”

⁷ Mhela awu Samweli nayali hamzelele Mkulu Nguluwi. Ulonzi wa Mkulu Nguluwi nawali ung'hali kugubuligwa kwa heye.

⁸ Mkulu Nguluwi nakamchema Samweli lwa kadatu. Samweli nakalilimka kaluta kwa Eli na kulonga, “Heni baha, kwa vila kunyhema.” Aho ndo Eli nakavizela kota Mkulu Nguluwi ndo nayali yomchema msongolo Samweli.

⁹ Ahyo Eli nakamlonjela Samweli, “Ulute ukawase na hoyokuchema mlonjele hino, ‘Ulonje, gwa Mkulu Nguluwi, kwa vila chitumagwa wa hegwe kanguhulichiza.’ ” Ahyo Samweli nakaluta kuwasa honhu hake.

¹⁰ Mkulu Nguluwi nakoya kwima hala kuno yochema kota hamwande, “Samweli, Samweli.”

Samweli nakalonga, “Ulonje, kwa vila chitumagwa wa hegwe kanguhulichiza.”

¹¹ Mkulu Nguluwi nakamlonjela Samweli, “Nda habehi kudita chinhu kuli isi ya Isilaeli chiwele chila yumwe yawele yohulika kotinhuka.

¹² Mhela awo ndokweneza geng’ha gondonjile kwa Eli na ivyazi lya heye.

¹³ Mina nandimlonjela kota ndolitagusa ivyazi lya heye mazuwa geng’ha, kwa gehile goyawele yagazelele kwa vila wanage walume nawang’hovula heni naye hawalemeze.

¹⁴ Ahyo ndangilaha kwa ivyazi lya Eli kota gehile gowaditile hagokusigwa kwa nhambiko ama ndolendole mazuwa gose.”

¹⁵ Samweli nakawasa hala mbaka mitondo, hamba nakachumula lwizi lwa ihema lya Mkulu Nguluwi. Samweli nakadumba na kumlonjela Eli uloli awo,

¹⁶ ila Eli nakamchema Samweli na kumlonjela, “Samweli mwanangu.” Samweli nakedichila, “Heni baha.”

¹⁷ Eli nakamuza, “Mkulu Nguluwi nakakulonjela choni? Uleche kuvisa choyakulonjele. Wone umvise choyakulonjele, Nguluwi yakuditile vibi na mzidi.”

¹⁸ Ahyo Samweli nakamlonjela Eli geng’ha Mkulu Nguluwi goyamlonjele ne kumvisa chinhu. Eli nakalonga, “Heye ndo Mkulu Nguluwi, yadite lila liwele linojile hali meho ga heye.”

¹⁹ Samweli nayali hamwe na Mkulu Nguluwi loyawele yokula, halechile ne ulonzi wa heye uleche kwenela.

²⁰ Wanhu weng'ha wa isi ya Isilaeli kulawa Dani kuli ubanzi wa kasikazini mbaka Beeli-sheba kuli ubanzi wa kusini, nawavizela kota Samweli nayali yatawizwe yawe mloli wa Mkulu Nguluwi.

²¹ Mkulu Nguluwi nakalutilila kilajila hazelu ako Shilo na kulongasa na Samweli.

4

¹ Samweli nakaugubula ulonzi wa Mkulu Nguluwi kuli Isilaeli yeng'ha.

Isanduku lya ilagano lyanguholigwa

Lelo Waisilaeli nawaluta kitowa ngondo na Wafilisti. Waisilaeli nawawika kambi ya hewo ako Ebeneseli na Wafilisti nawawika kambi ya hewo ako Afeki.

² Wafilisti nawekungajiza kuwatowa Waisilaeli, lowawele wochitowa, Waisilaeli nawasumigwa. Waisilaeli elufu zine nawakopoligwa kuli ngondo.

³ Wamizi wa ngondo lowahiluche kuli kambi, wasekulu wa Isilaeli nawalonga, “Lekachoni Mkulu Nguluwi nakawakundiza Wafilisti watusumye lehano? Tuche tukaligale isanduku lya ilagano lya Mkulu Nguluwi kulawa Shilo, leka lilute hamwe na hetwe na kutulohola kulawa mmoko mwa wang'honyo wa hetwe.”

⁴ Ahyo nawawalajiza vitumagwa ako Shilo, nawo nawaligala isanduku lya ilagano lya Mkulu Nguluwi Yawele na Mong'ho, yekale hagati ha vilumbigwe vili vifandile kota wahilisi, vigongomanyigwe na kuwichigwa mchanya mwa isanduku. Wala wana weli walume wa Eli, Hofini na Finehasi nawoya hamwe na lila isanduku lya ilagano lya Mkulu Nguluwi.

⁵ Isanduku lya ilagano lya Mkulu Nguluwi lo-
lifichile kuli kambi Waisilaeli weng'ha nawatowa
luchenze kwa lizi ng'hulu mbaka isi yeng'ha nait-
igasika.

⁶ Wafilisti lowahuliche luchenze alo, nawauza,
“Luchenze lweng'ha alo kuli kambi ya Waebu-
laniya luna mana yachi?” Lowavizelele kota isan-
duku lya ilagano lya Mkulu Nguluwi nalyali li-
fichile kuli kambi ya Waisilaeli,

⁷ Wafilisti nawadumba nawalonga, “Mlungu
nakenjila kuli kambi. Tochona hetwe! Mbuli kota
ayi hainalawila mbaka sambi.

⁸ Tochona hetwe! Yalikohi yotulohola kulawa
mmoko mwa milungu jiwele na ludali? Ajo
ndo milungu jiwatowile Wamisili kwa magazo
geng'ha ako kuchiwala.

⁹ Lelo hemwe Wafilisti tikangaze. Mitowe kota
walume, ama hebu mowa wapogozi wa Wae-
bulaniya, kota hewo vyowaweke wapogozi wa
hetwe. Mitowe kota walume.”

¹⁰ Wafilisti nawetowa ngondo, Waisilaeli
nawalemwela na kudwina chila munhu haluga
ha heye. Zuwa alyo nakwali kukopola kukulu
ng'hatu, Waisilaeli nawajiliza wamizi elufu
makumi gadatu (30,000) walingujenda kwa
magulu.

¹¹ Isanduku lya ilagano lya Nguluwi
naliholigwa, nawo wana weli walume wa Eli,
Hofini na Finehasi, nawakopoligwa.

Kubagama kwa Eli

¹² Lelo zuwa lilila munhu yumwe wa nhanzi
ya Benjamini nakabilima kulawa kuli kitowa

ngondo na kuluta Shilo, mivalo ja heye jiwele jidejeche na yawele na nhimbwisi kumutwi kwa heye kulajila masinzo ga heye.

¹³ Loyafichile, Eli yawele na lunhwinhwi mn-humbula ya heye kwa chiwalo cha isanduku lya ilagano lya Nguluwi, nayali yekalise kuli chigoda cha heye hafungo ha nzila yolola. Yula munhu loyafichile kuli muji na kulonga mbuli azo, wanhu weng'ha wa muji nawalila.

¹⁴ Eli loyahuliche lizi lya chililo, nakauza, “Iy-owe alyo lya choni?” Yula munhu nakaluta himahima kwa Eli na kumlonjela mbuli azo.

¹⁵ Mhela awo Eli nayali na miyaka makumi tisa na nane na meho ga heye nagali gadozoche.

¹⁶ Yula munhu nakamlonjela Eli, “Heni ndawa kuli ngondo sambi baha, mbilima kulawa kuli ngondo lehano.” Eli nakamuuza, “Mwanangu, mbuli za ndaze ako?”

¹⁷ Ayo yegale mbuli nakalonga, “Waisilaeli nawawabilima Wafilisti. Wanhu wenji nawabagama na wana wa hegwe weli, Hofini na Finehasi, nawabagama na isanduku lya ilagano lya Nguluwi naliholigwa.”

¹⁸ Hala loyalonjile isanduku lya ilagano lya Nguluwi, Eli nakagwa kwa kumbele kulawa kuli chigoda cha heye hafungo ha lwizi lwa muji. Eli loyagwile ahyo, singo ya heye naibeneka kwa vila nayali munhu yanenehe na sekulu, naye nakabagama. Eli nakawalongoza Waisilaeli kwa miyaka makumi gane.

Kubagama kwa mdala wa Finehasi

¹⁹ Mdala wa Finehasi, mhela awo nayali na himila, mhela wa heye wa kuponda nawali ufichile. Loyahuliche isanduku lya ilagano lya Nguluwi nalyali liholigwe na kahi mlume wa heye na mhaza wa mlume wa heye nawabagama, bahala nakasunzumala na kuponda. Ila nayali na usungu ng'hatu.

²⁰ Loyawele yobagama, wadala wawele womtanza nawamlonjela, “Uleche kugozola, nakuponda mwana mlume.” Ila hedichile ne kuhulichiza.

²¹ Nakamchema mwana wa heye Ikabodi, yolongi, “Ukulu nawuka kuli Isilaeli,” kwa vila isanduku lya ilagano nalyali liholigwe na kwa chiwalo cha kubagama kwa mlume wa heye na mhaza wa mlume wa heye.

²² Nakalonga, “Ukulu nawuka kuli Isilaeli kwa vila isanduku lya ilagano lya Nguluwi naliholigwa.”

5

Isanduku lya ilagano kwa Wafilisti

¹ Wafilisti nawalihola isanduku lya ilagano lya Nguluwi, nawalipika kulawa Ebeneseli mbaka kuli muji wa Ashidodi.

² Hamba, nawaligala isanduku lya ilagano lya Nguluwi kuli ng'handi ya mlungu wa hewo Dagoni na kuliwika habehi na heye Dagoni.

³ Mitondo yake lufuku, wanhu wa muji wa Ashidodi lowalilimche nawona limalukolo lya Dagoni ligwile chifunama hali isanduku lya ilagano lya Mkulu Nguluwi. Nawalinula kahi limalukolo alyo na kulihilula honhu hake.

⁴ Ila mitondo iyage lowalilimche, nawona li-malukolo lya Dagoni nalgwa kahi chifunama hali isanduku lya ilagano lya Mkulu Nguluwi. Mutwi na moko ga limalukolo alyo, vyeng'ha navyali vibeneche na navyali viwasile hasi hali fulemu ya lwizi. Lukuli lwa limalukolo lya Dagoni ndo nalwali luponile.

⁵ Ndo mina kulawa mhela wula watambika wa Dagoni na weng'ha walingumfugamila mlungu Dagoni ako Ashidodi, lowokwinjila kuli ng'handanda ya Dagoni hambe wabije fulemu ya lwizi lwa ng'handanda ya Dagoni.

⁶ Mkulu Nguluwi nakawatowa vibu na kuwak-abusa wanhu wa Ashidodi. Nakawatowa na wanhu wa habehi na heye kwa kuwagalila mipu.

⁷ Wanhu wa Ashidodi lowagawene ago gawafika, nawalonga, “Nguluwi wa Isilaeli kangututowa vibu hetwe hamwe na mlungu wa hetwe Dagoni. Isanduku lya ilagano lya Nguluwi halichikala kwa hetwe.”

⁸ Lelo nawawachema vilongozi weng'ha wa Wafilisti na kuwauza, “Ndaze, todita choni na ali isanduku lya ilagano lya Nguluwi wa Isilaeli?” Nawedichila, “Isanduku lya Nguluwi wa Isilaeli lilute Gati.” Lelo nawalilavya aho isanduku lya Nguluwi wa Isilaeli.

⁹ Ila lowalihiliche Gati, Mkulu Nguluwi, nakau-towa muji awo wa Gati na kuwadumbiza. Nguluwi nakawagaza wanhu wa muji awo wasongolo na wasekulu, kwa kuwagalila mipu.

¹⁰ Ahyo nawalihilika alyo isanduku lya ilagano lya Nguluwi kuli muji wa Ekiloni. Ila mhela isanduku alyo lya Nguluwi vyoliwele likwinjila

Ekiloni, wanhu wa muji awo nawalila wolonga, “Nawaligala isanduku lya Nguluwi wa Isilaeli kwa hetwe leka kutukopola hetwe na wanhu wa hetwe.”

¹¹ Lelo nawawachema hamwe vilongozi weng'ha wa Wafilisti na kulonga, “Mlyuse isanduku lya ilagano lya Nguluwi wa Isilaeli na lihiluswe honhu hake, wone haiwa ahyo lyotukopola hetwe na wanhu wa hetwe.” Muji nawali umemile lunhwinhwi kwa vila Nguluwi nayali yowagaza lukami.

¹² Wala wowaweke wang'hali kubagama nawafichigwa na mipu na chililo cha muji nachifika mbaka kilanga.

6

Isanduku lya ilagano lyanguhiluswa Isilaeli

¹ Alyo isanduku lya ilagano lya Mkulu Nguluwi nalyali kuli isi ya Wafilisti myezi saba.

² Nawo Wafilisti nawawachema watambika wa Dagoni na walaguzi na kuwalonjela, “Tulidite ndaze ali isanduku lya ilagano lya Mkulu Nguluwi? Mtulonjele hotulihilula ali isanduku kuli honhu hake, tulajize na chinhu chachi kahi?”

³ Nawedichila, “Wone molihilula alyo isanduku lya ilagano lya Nguluwi wa Isilaeli, mleche kuhilula lilihela chinhu ila mumhilichile nhambiko ya nongwa. Hamba mowa wakomu na mogubulilwa lekachoni kangulutilila kuwagaza hemwe.”

⁴ Wafilisti nawawauza, “Nhambiko yachi ya nongwa yotumhilichila Mkulu Nguluwi?” Nawedichila, “Mipu jihano ja zahabu na migule

jihamo na zahabu, kwa kiwaha na wami wa vilongozi wahana wa Wafilisti, kwa vira utamwa wuwo wa tauni uwele mgati mwa hemwe weng'ha ndo wuwo uwele mgati mwa wakulu wa hemwe.

⁵ Aho mgomanye vinu viwele kota mipu ja hemwe na vinu kota migule ja hemwe jiiditile vibi isi ya hemwe, moutogola ukulu wa Nguluwi wa Isilaeli. Hani kopunguza magazao ga hemwe na milungu ja hemwe na isi ya hemwe.

⁶ Mleche kuzidita nhumbula za hemwe ziwe zigagadale kota vira wala Wamisili na yula Falao. Nguluwi vyoyawaditile Wamisili kwa kung'hang'hala nawawaleka Waisilaeli woche Misili.

⁷ Lelo muwiche goya mutuka wa kukwejigwa hamwe na misenga mili jilingonyeza ira jivele hajiwo pigwe ngwamo. Mjiwohe misenga ajo kuli mutuka awo, ira mjileche milogota ajo na mjiwiche kuli ibani.

⁸ Mhole alyo isanduku lya ilagano lya Mkulu Nguluwi na mliwiche mchanya mwa awo mutuka wa kukwejigwa, mgati mwa mhako hafungo hake muwiche avyo vinu vya zahabu vyomlingumhilichila Mkulu Nguluwi kota nhambiko ya nongwa. Hamba muihiliche,

⁹ ira mlilolele ng'hatu. Wone lyoluta kuli isi yake, mina kuluta Beti-shemeshi ako Isilaeli, lelo tovizela kota Mkulu Nguluwi ndo yatugalile hetwe matamwa ago makulu. Ira wone haliluta, lelo tovizela kota hauwele moko wa heye ututowile na kota chochilawile kwa hetwe nachilawila hela."

¹⁰ Lelo nawadita aho. Nawahola misenga mili

kota vyowalajizwe, nawajiwoha kuli mutuka awo wa kukwejigwa, milogota jawo najiwichigwa kuli ibani.

¹¹ Nawaliwika isanduku lya ilagano lya Mkulu Nguluwi mchanya mwa mutuka awo wa kukwejigwa hamwe na wula mhako uwele na vinhu vya zahabu vilingiwhana na migule na mipu.

¹² Hamba ajo misenga najiluta mbaka Beti-shemeshi, wojenda ne kuhinduka ubanzi woneche kuno jilila nzila yeng'ha. Vilongozi wa Wafilisti nawajiwinza misenga ajo mbaka kuli mbaka wa Beti-shemeshi.

¹³ Mhela awo wanhu wa Beti-shemeshi nawali wobeta ngano ya hewo ako kibindi, lowenule meho ga hewo na kulyona lila isanduku lya ilagano, nawasangalala ng'hatu kulyona.

¹⁴ Wula mutuka nawuya mbaka kuli mgunda wa Yoshua wa Beti-shemeshi na kwima hafungo ha italawe likulu. Wanhu nawatula mbawo za wula mutuka wa kukwejigwa na kujilavya nhambiko jila misenga, jiwa nhambiko ya kulakazwa kwa Mkulu Nguluwi.

¹⁵ Nawo Walawi nawalidulisa isanduku lya ilagano lya Mkulu Nguluwi hamwe na wula mhako uwele na vinhu vya zahabu na kuwika mchanya mwa lila italawe likulu. Zuwa lila wanhu wa Beti-shemeshi nawalavya nhambiko ya kulakazwa na nhambiko iyage kwa Mkulu Nguluwi.

¹⁶ Wala vilongozi wahano wa Wafilisti lowawene geng'ha, nawahiluka zuwa lilila mbaka Ekiloni.

¹⁷ Aji ndo jila mipu ja zahabu jiwele Wafil-

isti nawajihilika kota nhambiko ya nongwa kwa Mkulu Nguluwi, imwe kwa chiwalo cha chila muji, jiwele ndo Ashidodi na Gasa na Ashikeloni na Gati na Ekiloni.

¹⁸ Hisabu ya migule ja zahabu nayali kota miji ja Wafilisti jilongozwe na wandewa wahanu. Miji jiwele na ng'hanzi na vijiji vilihela ng'hanzi. Kulawa mhela wula lila italawe likulu, liwichigwe isanduku lya ilagano lya Mkulu Nguluwi mchanya mwake, nalyali bahala kuli mgunda wa Yoshua wa Beti-shemeshi, kota ulolezi wa chinhu chiditigwe.

¹⁹ Ila Mkulu Nguluwi nakawatowa wanhu wamwe wa Beti-shemeshi, yowakopola wanhu makumi saba hali hewo kwa vila nawasunjilila mgati mwa isanduku lya ilagano lya Mkulu Nguluwi. Wanhu nawalombocheza kwa chiwalo cha magazo makulu kulawa kwa Mkulu Nguluwi.

Isanduku lya ilagano ako Kiliati-yealimu

²⁰ Wanhu wa Beti-shemeshi nawalonga, “Wahaani yoweza kwima hali Mkulu Nguluwi, ayu Nguluwi yelile? Isanduku lyoluta kwa wahaani kulawa hano?”

²¹ Hamba nawalajiza wasenga kwa wanhu wa Kiliati-yealimu, walonga, “Wafilisti nawahilula isanduku lya ilagano lya Mkulu Nguluwi. Muye mlihole.”

7

¹ Nawo wanhu wa Kiliati-yealimu nawoya, nawahola isanduku lya Mkulu Nguluwi. Nawaligala kuli ng'handu ya Abinadabu mchanya kuli chidunda na kumuwika Eleasali, mwanage,

kuli mijito ja chiuyeng'ha yalilolele isanduku lya ilagano lya Mkulu Nguluwi.

² Alyo isanduku lya ilagano lya Mkulu Nguluwi nalipona ako Kiliati-yealimu kwa miyaka makumi meli.

Samweli kangwamula ako Isilaeli

Wanhu weng'ha wa Isilaeli nawamlilila Mkulu Nguluwi leka yawatanze.

³ Samweli nakawalonjela wanhu weng'ha wa Isilaeli, yolonga, “Wone momgaluchila Mkulu Nguluwi kwa nhumbula za hemwe zeng'ha, lelo mijileche milungu mijenzi na Maashitaloti na kilavya mwemwe baho kwa Mkulu Nguluwi na kumkolela mijito heye yaliyeka, heye kowalohola hemwe kulawa kuli moko ga Wafilisti.”

⁴ Ahyo wanhu wa Isilaeli nawawika kutali Mibaali na Maashitaloti ja hewo na kumkolela mijito Mkulu Nguluwi yaliyeka.

⁵ Samweli nakalonga, “Muwakungajize Waisilaeli weng'ha ako Misipa, nani ndowalandilani hemwe kwa Mkulu Nguluwi.”

⁶ Loweting'hane ako Misipa, nawadeha mazi na kubohola hasi kota nhambiko kwa Mkulu Nguluwi. Zuwa alyo nawesela kulya, wolonga, “Natudita gehile hali Mkulu Nguluwi.” Samweli nayali mtagusa kwa Waisilaeli ako Misipa.

⁷ Wafilisti lowahuliche kota wanhu wa Isilaeli naweting'hana ako Misipa, vilongozi wa Wafilisti nawaluta kuwatowa. Waisilaeli lowahuliche mbuli ayo, nawadumba kwa chiwalo cha Wafilisti.

⁸ Wanhu wa Isilaeli nawamlonjela Samweli, “Uleche kuleka kumlilila Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hetwe kwa chiwalo cha hetwe, leka yatulohole kulawa kuli moko ga Wafilisti.”

⁹ Hamba Samweli nakalihola ing'holo lyana lilingong'ha, nakalilavya lyeng'ha nhambiko ya kulakazwa kwa Mkulu Nguluwi. Samweli nakamlilila Mkulu Nguluwi kwa chiwalo cha wanhu wa Isilaeli, Mkulu Nguluwi nakamwidichila.

¹⁰ Samweli loyawele yolavya nhambiko ya kulakazwa, Wafilisti nawahejela habehi kitowa na wanhu wa Isilaeli, ila Mkulu Nguluwi nakabuma ng'hatu kwa Wafilisti. Zuwa lila nawali wokakama kwa lunhwinhwi na kubilimiswa hali Waisilaeli.

¹¹ Wanhu wa Isilaeli nawalawa ako Misipa kwa kubilima na kuwawinza Wafilisti, nawawatowa mnzila mbaka hali honhu hawele habehi na Betikali.

¹² Hamba Samweli nakahola iganga na kulimiza hagati ha Misipa na Sheni. Nakalichema Ebeneseli*, yolonga, “Mbaka sambi Mkulu Nguluwi nakatutanza.”

¹³ Lelo Wafilisti nawalemwela na hawenjile kahi kuli isi ya Isilaeli. Kuli ukomu wa Samweli, Mkulu Nguluwi nayali yowagaza Wafilisti.

¹⁴ Miji kwaluchila Ekiloni mbaka Gati, jila jiwele Wafilisti nawali wajiholile kulawa Isilaeli najali jihilusigwe kwa Isilaeli, isi ya Isilaeli naigomboligwa kulawa mmoko mwa Wafilisti. Nakwali na kikala goya hali Isilaeli na Waamoli.

* **7:12 7:12** *Ebeneseli* Kwa Chiebulaniya ulonzi awu una mana ya iganga lya utanzi.

¹⁵ Samweli nayali yolutilila kutagusa hali Waisilaeli, mazuwa geng'ha ga ukomu wa heye.

¹⁶ Chila mwaka nakalutilila kuzunguluta kulawa Beteli na Giligali na Misipa, yotagusa hali Waisilaeli chila honhu.

¹⁷ Hamba nakahiluka haluga ha heye ako Lama. Ako kahi nayali yotagusa hali Waisilaeli na nakamzenjela Mkulu Nguluwi honhu ha kulavila nhambiko.

8

Waisilaeli wangulanda wapegwe mndewa

¹ Samweli loyawe sekulu, nakawawika wanage wawe watagusa hali Isilaeli.

² Mlelwa wa mwaluko nakachemigwa Yoeli na itagwa lya yula wa keli nalyali Abiya, nawo nawali watagusa ako Beeli-sheba.

³ Ila wanage nahawawinzile nzila za heye. Nawabelenhuka na kuwinza lufufu lwa uhadi, nawabochela chinhu kwa uviso na kwajiliza hachi.

⁴ Lelo wasekulu weng'ha wa Isilaeli nawating'hana hamwe kuluta kwa Samweli ako Lama.

⁵ Nawamlonjela, "Ulole, hegwe nakuwa sekulu, wanago hambe wawinze nzila za hegwe, lelo tuwichile mndewa wa kutulongoza kota wanhu wa isi zinji zeng'ha."

⁶ Ila hewolowalonjile, "Utupe mndewa wa kutulongoza," ali nalimzudiza Samweli, ahyo nakamlanda Mkulu Nguluwi.

⁷ Mkulu Nguluwi nakamlonjela Samweli, "Uhulichize gala geng'ha gawele wanhu awa gowalingukulonjela, kwa vila nahawakulemile

hegwe, ila nawandema heni kuwa mndewa wa hewo.

⁸ Kota vila vyowaditile kulawa zuwa lila londi-walavile kulawa Misili mbaka zuwa ali lya lehana, kwa kundeka heni na kujikolela mijito milungu jinji, ndo vyowalingukuditila hegwe.

⁹ Lelo uwahulichize goya na uwazelese gala gowoditilwa na mndewa yalinguya kuwalongoza.”

¹⁰ Samweli nakawalonjela wala wanhu wawele wolanda wapegwe mndewa ulonzi weng’ha wa Mkulu Nguluwi.

¹¹ Nakalonga, “Hino ndo vyoyowaditila mndewa yawele yowalongoza. Kowahola wana wa hemwe walume na kuwadita wakole mijito kuli mituka ja heye ja kitowa ngondo na falasi wa heye, nawo wolongola kumwando mwa mituka ja heye kujamila.

¹² Naye kowawika kwa heye na wowa wakulu kwa wamizi maelufu na wakulu kwa wamizi makumi gahano. Wanji kowawika wawe wokatula kuli mgunda wa heye na kubeta mbeni za heye na kugongomanya vinhu vya kitowa ngondo na vinhu vya mutuka wa heye.

¹³ Wahinza wa hemwe kowahola na wowa wogongomanya unhunyhililo na wateleka na walingubanika mibumunda.

¹⁴ Kohola migunda ja hemwe jinojile na migunda ja hemwe ja mizabibu na migunda ja mizeituni na kuwapa wakola mijito wa heye.

¹⁵ Kohola honhu hamwe ha kumi ha nyhule za hemwe na ha zabibu za hemwe na kuwapa vilongozi wa heye na wakola mijito wa heye.

¹⁶ Kowahola wakola mijito wa hemwe walume na wadala na wasongolo wa hemwe wanojile na midogowi ja hemwe kwa chiwalo cha heye yuye.

¹⁷ Kohola honhu hamwe ha kumi ha vilundo vya hemwe vya ming'holo na mhehe na mwemwe baho mowa wapogozi wa heye.

¹⁸ Zuwa alyo holifika, molila kwa kugana utanzi kwa chiwalo cha mndewa mumhagule, ila Mkulu Nguluwi howedichila.”

¹⁹ Ila wanhu nawalema kumhulichiza Samweli, nawalonga, “Hebu! Twangugana mndewa wa kutulongoza.

²⁰ Hamba towa kota wanhu wa isi zinji zeng'ha, tuwele na mndewa wa kutulongoza na kuluta kumwando kwa hetwe kwa kitowa ngondo kwa chiwalo cha hetwe.”

²¹ Samweli loyahuliche gala geng'ha gowalonjile wanhu, nakahiluchila kulonga hali Mkulu Nguluwi.

²² Mkulu Nguluwi nakamwidichila Samweli, “Wahulichize na uwape mndewa.” Hamba Samweli nakawalonjela wanhu wa Isilaeli, “Chila yumwe yalute mujini kwa heye.”

9

Sauli kangiting'hana na Samweli

¹ Nakwali na munhu yumwe Mbenjamini yawele na lufufu. Itagwa lyake nalyali Kishi, mwana wa Abieli, mwana wa Seloli, mwana wa Bekolati, mwana wa Afiya.

² Nayali na mwana yachemigwe Sauli, msongolo yanojile ng'hatu, nakwali haduhu

yewhanile na heye hali Waisilaeli, nayali ng'wemang'wema kusinda wanhu wanj.

³ Lelo midogowi ja Kishi, mhaza wa Sauli, najajilila. Kishi nakamlonjela mwanage Sauli, “Mhole yumwe wa vitumagwa wa hegwe, ulute ukapale midogowi.”

⁴ Ahyo nakajipala kuli isi ya vidunda vya Efulaimu na kuli honhu ha Shalisha, ila hawajipatile. Nawalutilila kuli honhu hanji ha Shaalimu, ila midogowi hajiwele ako. Hamba nawakola kuli isi ya Benjamini, ila hawajipatile.

⁵ Lowafichile kuli isi ya Sufu, Sauli nakamlonjela yula chitumagwa yawele hamwe na heye, “Uye, hetwe tuhiluche mina mhaza wa heni koleka kijesa kwa chiwalo cha midogowi na kwaluka kuwa na lunhwinhwi kwa chiwalo cha hetwe.”

⁶ Yula chitumagwa nakamlonjela Sauli, “Ubeteze tandi, kuli muji awu hana munhu wa Nguluwi yalingukundigwa lukami, chila choyalingulonga nachiwaga cha kukomya. Lelo tumlutile ako, hanji koweza kutulonjela mbuli za majendo ga hetwe vyogowa.”

⁷ Sauli nakamuza, “Ila wone tumlutile, tomha choni? Lole, mibumunda kuli mihako ja hetwe najimala na twahela choneche cha kumha munhu wa Nguluwi. Tuna choni?”

⁸ Yula chitumagwa nakamlonjela Sauli, nakalonga, “Lole heni ndina igwala lido lya sendi. Ndomha ayo munhu wa Nguluwi igwala alyo leka yatulonjele kuwala majendo ga hetwe.”

⁹ Aho katali kuli Isilaeli, wone munhu yogana kumlanda chinhu Nguluwi, nakalongaga hino,

“Goya, muye, tulute kwa mlaguzi.” Kwa munhu yawele mloli, mazuwa ago nayali yochemigwa mlaguzi.

¹⁰ Sauli nakamwidichila, “Ayo ndo mbuli inojile, tulute.” Nawaluta mbaka kuli muji uwele nayali yochikala yula munhu wa Nguluwi.

¹¹ Lowaweke wokwina chidunda kulutila mujini, naweting'hana na wahinza wolawa kudeha mazi, nawawauza, “Mlaguzi kabaho?”

¹² Hewo nawalonga, “Ena, kabaho, lole ka kula kumwando kwa hemwe, mlute himahima ng'hatu, kwa vila lehano nakoya kuno kuli muji, kwa vila wanhu wana nhambiko ako kuli honhu ha kufugamila.

¹³ Homkwinjila kuli muji, momfika yang'hali kuluta kuchanya kuli honhu ha kufugamila. Mina wanhu hawolya mbaka yatambichize nhambiko, hamba wala walalikwe wolya. Ahyo mlute himahima, moting'hana naye.”

¹⁴ Ahyo Sauli na chitumagwa wa heye nawaluta mujini. Lowaweke wokwinjila kuli muji, nawamona Samweli yolawa mujini yoluta honhu ha kufugamila.

¹⁵ Lelo zuwa limwe Sauli loyaweke yang'hali kufika hala mujini, Mkulu Nguluwi nayali yamlonjele Samweli,

¹⁶ “Hamitondo, mhela kota awu, ndokugalila munhu kulawa isi ya Benjamini, nagwe kombakaliza mafuta* yawe chilongozi hali wanhu wa heni Isilaeli. Heye kowalohola wanhu wa heni kuli moko ga Wafilisti, kwa vila ndigona magazo

* **9:16 9:16** kombakaliza mafuta Ayi ina mana nakahaguligwa na Mkulu Nguluwi yawe mndewa.

ga wanhu wa heni na chililo cha hewo nachifika kwa heni.”

¹⁷ Samweli loyamuwene Sauli, Mkulu Nguluwi nakamlonjela, “Ayu ndo yula munhu ndikulonjele. Heye ndo kowalongoza wanhu wa heni.”

¹⁸ Lelo Sauli nakamlutula Samweli loyawele kuli lwizi lwa muji, nakalonga, “Dedede, ndonjele ng'handanda ya mlaguzi yakohi?”

¹⁹ Samweli nakamwidichila Sauli, “Heni ndo mlaguzi. Mndongole kuluta kuli honhu ha kufugamila, kwa vila molya hamwe na heni. Hamitondo lufuku, kuuza kweng'ha komuwele nako, ndowedichila.

²⁰ Kuwala jila midogowi jajilile mazuwa gadatu gakolile, mleche kuwa na lunhwinhwi kwa chiwalo cha ajo kwa vila joneka. Ila ndo whaani ayo yawele Waisilaeli wangumgana ng'hatu? Hauwele hegwe na ivyazi lya mhaza wa hegwe lyeng'ha?”

²¹ Sauli nakedichila, “Heni nda Mbenjamini, nhanzi ndodo kusinda zeng'ha za Isilaeli. Na kuli nhanzi yeng'ha ya Benjamini, lukolo lwangu ndo ludo ng'hatu. Lelo lekachoni kwangulonga ahyo kwa chiwalo cha heni?”

²² Samweli nakamhilika Sauli na chitumagwa wa Sauli mchituka, honhu ha ukulu. Nakwali na wanhu walalikwe makumi gadatu.

²³ Samweli nakamlonjela munhu yalinguteleka, “Wigale hala honhu ha iwunde hondikupele, ndikulonjele uhawiche hafungo.”

²⁴ Yula munhu yalinguteleka nakahola chima na honhu ha iwunde liwele kuchanya na kuviwika hali Sauli. Aho ndo Samweli nakalonga,

“Lole chila chouwichile, lelo nachiwichigwa hali hegwe. Lelo ulye kwa vila nachiwichigwa kwa chiwalo cha hegwe leka ulye hamwe na wala-likwe.” Ahyo Sauli nakalya hamwe na Samweli zuwa alyo.

²⁵ Lowahiluche mujini kulawa honhu ha kufugamila, Samweli nakalongasa na Sauli kuli chinduwiki cha ng’handu.

Samweli kangumbakaliza mafuta Sauli

²⁶ Lufuku, kung’hali kubwemwenzuka, Samweli nakamchema Sauli kuchinduwiki, nakalonga, “Winuche, ndikuhiluse haluga ha hegwe.” Sauli nakenuka, heye na Samweli nawaluta kuli nzila.

²⁷ Lowawe wodulika kuluta kuduma kwa muji, Samweli nakamlonjela Sauli, “Mlonjele chitumagwa wa hegwe yalongole kumwando kwa hetwe, ila ubeteze hano hado, leka ndikupe usenga kulawa kwa Nguluwi.” Ayo chitumagwa nakadita ahyo.

10

¹ Samweli nakahola ibuli lido lya mafuta, nakajida kumutwi kwa Sauli, nakamnonela na kulonga, “Mkulu Nguluwi kakubakaliza mafuta uwe chilongozi wa wanhu wa heye Isilaeli.

² Loukuka kwa heni lehano, koting’hana na wanhu weli habehi na chilaga cha Laheli ako Selisa kuli mbaka wa Benjamini. Wokulonjela, ‘Jila midogowi jouwele ulingujipala, joneka. Lelo mhaza wa hegwe nakaleka kijesa kuwala midogowi na sambu kana lunhwinhwi kukuwala

hegwe. Kanguuza, “Ndodita ndaze kuwala mwana wa heni?” ’

³ Hamba koluta kumwando kulawa hano mbaka ufiche kuli igodi ikulu lya mwaloni ako Taboli. Wanhu wadatu walinguluta kwa Nguluwi ako Beteli woting'hana na hegwe aho. Yumwe kowa yaholile vinyehe vidatu na yunji mibumunda jidatu na yunji kahi kowa yaholile chihako cha igozi cha kuwichila divai.

⁴ Wokulamsa na wokupa mibumunda mili, nagwe kobochela kulawa kwa hewo.

⁵ Hamba koluta Gibeya ya Nguluwi, hawele aho kuwele hana kambi ya Wafilisti. Louwa habehi ha muji, koting'hana na chilundo cha waloli wodulika kulawa honhu ha kufugamila wawele na igombogombo na ngoma ndodo na mluli na ching'hweleng'hwele vyowa vitowigwa na kupembigwa kumwando kwa hewo, nawo wowa wolavya uloli.

⁶ Muhe wa Mkulu Nguluwi wokuya mchanya mwa hegwe kwa mong'ho, nagwe kolavya uloli hamwe na hewo na kogaluswa kowa munhu yunji.

⁷ Ulajilo awu houkwenela, udite choneche kota vyoulungulongozwa na Nguluwi, kwa vila Nguluwi ka hamwe na hegwe.

⁸ Hamba ulongole kudulika kumwando kwa heni mbaka Giligali. Nani ndodulika kuko leka kulavya nhambiko za kulakazwa na nhambiko za kikala goya, ila kobeteza mazuwa saba mbaka hondikuya kukulonjela chinhu cha kudita.”

Sauli kanguditigwa kuwa mndewa

⁹ Sauli loyagaluche na kumleka Samweli, Nguluwi nakaigalusa nhumbula ya Sauli kuwa injile kusinda hamwande, ulajilo awu weng'ha nawenela zuwa lila.

¹⁰ Lowafichile Gibeya, nakating'hana na chilundo cha waloli. Muhe wa Nguluwi naumuyila kwa mong'ho, naye nakelumba hali hewo na kulavya uloli.

¹¹ Wala wanhu weng'ha wamzelele hamwande lowamuwene yolavya uloli hamwe na waloli, naweuza, "Choni achi chimlawile mwana wa Kishi? Ndaze, Sauli naye kamumo hali waloli?"

¹² Munhu yumwe yawele yochikala ako nakedichila, "Ndaze, mhaza wa hewo ndo whaani?" Lelo nayali nhelo, kulonga, "Ndaze, Sauli naye kamumo hali waloli?"

¹³ Sauli loyasindile kulavya uloli, nakaluta honhu ha kufugamila.

¹⁴ Lelo mhaza mdodo wa Sauli, nakamuza Sauli na chitumagwa wa heye, "Ndaze, namwali kahi?" Naye nakedichila, "Natwali tujipala ajo midogowi. Ila vyotuwene hajoneche, natuluta kwa Samweli."

¹⁵ Mhaza mdodo wa Sauli nakalonga, "Ndonjele Samweli nakakulonjela choni?"

¹⁶ Sauli nakedichila, "Nakatulonjela hazelu kota ajo midogowi najoneka." Ila nahamlonjele mhaza wa heye mdodo chila chinhu chiwele Samweli choyamlonjele kuwala undewa.

¹⁷ Samweli nakawachema wanhu wa Isilaeli leka walute hali Mkulu Nguluwi ako Misipa,

¹⁸ nakawalonjela. "Mkulu Nguluwi wa Isilaeli kangulonga hino, 'Nandiwalavya Isilaeli kulawa

Misili, nani nandiwalohola kulawa kuli mong'ho wa Misili na isi zeng'ha zila ziwagazile.'

¹⁹ Ila lelo namumlema Nguluwi wa hemwe, yawele kanguwalohola kulawa kuli kubagama kwa hemwe kweng'ha na magazo ga hemwe geng'ha. Namlonga, 'Tuwichile mndewa hali hetwe.' Lelo miwiche mwemwe baho hali Mkulu Nguluwi kwa nhanzi zeng'ha na ng'holo za hemwe leka yahagule mndewa hali hemwe."

²⁰ Samweli nakawalonjela Waisilaeli wekunga-jize kwa kiwhana na nhanzi na ng'holo za hewo. Hamba nhanzi ya Benjamini naihaguligwa kwa kutowa simbi.

²¹ Hamba nakaiwika habehi nhanzi ya Benjamini, lukolo kwa lukolo, lukolo lwa Matili naluhaguligwa kwa kutowa simbi. Kuli kuduma Sauli, mwana wa Kishi, nakahaguligwa kwa kutowa simbi. Ila vyowampalile nayali hambe yoneche.

²² Nawalutilila kumuza Mkulu Nguluwi, "Ndaze, hana munhu yunji kahi yalinguya?" Mkulu Nguluwi nakalonga, "Lole, nakevisa hagati ha mhomolo."

²³ Nawabilima kumhola Sauli na kumhilika kwa wanhu, loyemile hagati ha wanhu, nayali ng'wemang'wema hali wanhu weng'ha.

²⁴ Samweli nakawalonjela wanhu weng'ha, "Ndaze, mwangumona munhu yawele Mkulu Nguluwi nakamhagula? Ka haduhuli munhu kota ayu hali wanhu weng'ha." Aho ndo wanhu weng'ha nawatowa iyowe, nawalonga, "Mndewa yawe na kikala kwini."

²⁵ Samweli nakawalonjela wala wanhu hachi na mijito ja mndewa. Nakagandika mli chitabu na

kachiwika hali Mkulu Nguluwi. Hamba Samweli nakawakundiza wanhu, chila munhu yalute kaye kwa heye.

²⁶ Sauli kahi nakaluta kaye kwa heye ako Gibeya, nayali hamwe na wanhu wazidahe wawele Nguluwi nakazikangaza nhumbula za hewo kuluta na heye.

²⁷ Ila wanhu wanji wajuvi nawalonga, “Munhu ayo koweza kutulohola?” Nawambeza, hambe wamigalile ndolendole. Ila Sauli nayali na kikala goya.

11

Sauli kanguwasumya Waamoni

¹ Mndewa Nahashi, Mwamoni, nakakwina na wamizi kuuzunguluta muji wa Yabeshi-gileadi. Wanhu weng'ha wa muji awo nawamlonjela Nahashi, “Udite ilagano na hetwe, towa hali ulongozi wa hegwe.”

² Ila Nahashi Mwamoni, nakedichila, “Ndodita ilagano na hemwe wone mokunda heni kulavya iziho lya kudilo lya chila yumwe wa hemwe, leka ndiwabase soni wanhu weng'ha wa Isilaeli.”

³ Vilongozi wa muji awo nawalonga, “Tuleche kwa mazuwa saba leka tuwalajize wasenga walute kuli isi yeng'ha ya Isilaeli, wone kuwe kuduhi munhu ne yumwe yalinguya kutulohola, tochiwika hali moko ga hegwe.”

⁴ Wasenga lowafichile Gibeya ya Sauli na kulonga kuwala mbuli azi kwa wanhu, wanhu weng'ha nawalila kwa lizi ng'hulu.

⁵ Mhela wuwo Sauli nayali yohiluka kulawa kumgunda, yawele kumbele kwa isenga ibuguma

lya heye, Sauli nakauza, “Wanhu wana choni? Lekachoni wangulila?” Aho ndo nawamlonjela ndaze wanhu wa Yabeshi vyowalonjile.

⁶ Sauli loyahuliche ulonzi awo, Muhe wa Nguluwi naumuyila mchanya mwake kwa mong'ho, nakazudila ng'hatu.

⁷ Nakajihola misenga mili mibuguma na kujidumula vihande vihande, hamba nakavilajiza vihande avyo kukolela wasenga kuli Isilaeli yeng'ha, wowikula, “Munhu yoneche yohambe yawawinze kumbele kwa Sauli na Samweli, misenga ja heye joditigwa hihi!” Kwa kukolela mbuli ayi, Mkulu Nguluwi nakawadita wanhu wa Isilaeli wadumbe, ahyo weng'ha nawalawa hamwe.

⁸ Sauli loyawakungajize ako Beseki, wanhu wa Isilaeli nawali lachi zidatu (300,000) na wanhu wa Yuda nawali elufu makumi gadatu (30,000).

⁹ Nawawalonjela wala wasenga woyile kulawa Yabeshi, “Muwalonjele wanhu wa Yabeshigileadi, ‘Mitondo mhela wa isanya liwele ling'hali kuwa ling'ang'ale, mowa mloholigwe.’ ” Wanhu wa Yabeshi lowahuliche mbuli ayo, nawasangalala lukami.

¹⁰ Wanhu wa Yabeshi nawawalonjela Waamoni, “Mitondo tochiwika mmoko mwa hemwe, namwe motuditila choneche chomkona chinoga.”

¹¹ Mitondo, Sauli nakawawika wanhu wa heye kuli vilundo vidatu, nawenjila lufuku kuli kambi ya wang'honyo, nawawatowa Waamoni. Loifichile nemisi, wang'honyo wenji nawali wakopoligwe. Wala waponile nawabilima, haduhu ne wanhu weli walechigwe hamwe.

Sauli kangutawizwa kuwa mndewa

¹² Hamba wanhu nawamlonjela Samweli, “Wakohi wanhu weuzile, ‘Ndaze, Sauli kowa chilongozi wa hetwe?’ Uwegale hano wanhu awo, tuwakopole.”

¹³ Ila Sauli nakawalonjela, “Kuduhu munhu ne yumwe yokopoligwa lehano, kwa vila kuli zuwa ali Mkulu Nguluwi nakailohola Isilaeli.”

¹⁴ Aho ndo Samweli nakawalonjela wanhu, “Muye, tulute Giligali, ako toutawiza undewa wa heye.”

¹⁵ Ahyo wanhu weng'ha nawaluta Giligali na kumtawiza Sauli kota ndo mndewa hali Mkulu Nguluwi. Ako nawalavya nhambiko ya kikala goya hali Mkulu Nguluwi. Sauli hamwe na Waisilaeli weng'ha nawasangalala ng'hatu.

12

Samweli kangudamla

¹ Samweli nakawalonjela wanhu weng'ha wa Isilaeli, “Nyhulika chila chinhu chomndonjele, nani ndiwawichila mndewa hali hemwe.

² Lelo muna mndewa kota chilongozi wa hemwe. Ila heni nda sekulu na ndina mbuliza. Wana wa heni wa aha hamwe na hemwe. Nandali chilongozi wa hemwe kulawa uwana wa heni mbaka zuwa lya lehano.

³ Heni ndangwima hano. Hana munhu yoneche koweza kundonjeleza hali Mkulu Nguluwi na yabakalizwe mafuta wa heye? Ndiholala isenga lya munhu ama idogowi lya munhu? Nandongala

udesi kwa munhu? Whaani ndimditile vibibi? Ndi-bochela chinhu kwa uviso kwa whaani leka kwa-jiliza hachi? Kota nandita chinhu chimwe kuli vinhu avi, ndohilusa vinhu vyonyholile.”

⁴ Hewo nawalonga, “Hebu, hambe ulonje udesi ne kumditila vibibi munhu yoneche ne kubochele chinhu kwa uviso kwa munhu yoneche yula.”

⁵ Samweli nakawalonjela, “Mkulu Nguluwi na mndewa yabakalizwe mafuta ndo walolezi lehano, hambe mone ne chinhu kuli moko ga heni.” Hewo nawalonga, “Mkulu Nguluwi ndo mlolezi.”

⁶ Hamba Samweli nakawalonjela wanhu, “Mkulu Nguluwi ndo yawahagule Musa na Aluni, yuye ndo yawalohole wasekulu wa hemwe kulawa isi ya Misili.

⁷ Lelo mwime baho homuwele, ndiwalonjele hali Mkulu Nguluwi, kwa kulonga madito geng'ha gatanganiche ga Mkulu Nguluwi, yawaditile hemwe na wasekulu wa hemwe.

⁸ Yakobo loyenjile Misili na wasekulu wa hemwe lowalandile kutanzigwa na Mkulu Nguluwi, Nguluwi nakawegala Musa na Aluni, nawo nawawalohola wasekulu wa hemwe kulawa Misili, nawawawika honhu aha.

⁹ Ila nawamsemwa Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hewo, lelo nakawawika kuli moko ga Sisela, yawele ndo chilongozi wa chilundo cha wamizi cha Hasoli na kuli moko ga Wafilisti na kuli moko ga mndewa wa Moabu, nawetowa na hewo.

¹⁰ Nawalanda utanzi kwa Mkulu Nguluwi nawalonga, ‘Natudita gehile kwa vila natumleka Mkulu Nguluwi, natuwa vitumagwa wa Mabaali

na Maashitaloti, lelo tulohole kuli moko ga wang'honyo wa hetwe, natwe towa vitumagwa wa hegwe.'

¹¹ Lelo Mkulu Nguluwi nakawalajiza Yelubaali na Balaka na Yefuta na Samweli, nakawalohola hemwe kuli moko ga wang'honyo wa hemwe honhu heng'ha, leka hemwe muwe hali kikala goya.

¹² "Lomumuvene Nahashi, mndewa wa Waa-moni nakoya kitowa na hemwe, namndonjela heni, 'Hebu, twangugana mndewa yatulongoze,' hanga Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hemwe, nayali mndewa wa hemwe.

¹³ Lelo ayu ndo mndewa yomumlandile na kumhagula. Mkulu Nguluwi nakamuwika mndewa hali hemwe.

¹⁴ Lomumdumba Mkulu Nguluwi na kumkolela mijito na kumhulichiza heye na kuleka kubelenhuka mizilo ja heye, wone hemwe hamwe na mndewa yalinguwalongoza hemwe, momuwinza Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hemwe, mbuli zowa goya kwa hemwe.

¹⁵ Wone hamlingumhulichiza Mkulu Nguluwi na lombelenhuka mizilo ja heye, Mkulu Nguluwi kowagaza hemwe, kota vyoyawagazile wasekulu wa hemwe.

¹⁶ Lelo mwime na mone mbuli ayi ng'hulu iwele Mkulu Nguluwi koidita hali hemwe.

¹⁷ Ndaze, sambu hauwele mhela wa kubeta ngano, mhela ulihela nhonya? Ndomlanda Mkulu Nguluwi leka yegale limlungu na nhonya. Namwe movizela ndaze wihe awu womuuditile hali Mkulu Nguluwi lomuwele mlanda kuwa na mndewa."

¹⁸ Hamba Samweli nakamlanda Mkulu Nguluwi, Mkulu Nguluwi nakalajiza limlungu na nhonya zuwa lilila. Ahyo wanhu weng'ha nawawadumba ng'hatu Mkulu Nguluwi na Samweli.

¹⁹ Wanhu weng'ha nawamlonjela Samweli, “Utulandile kwa Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hegwe, leka vitumagwa wa hegwe tuleche kubagama, kwa vila natonjeza wihe hali gehile ga hetwe ganji kwa kulanda mndewa.”

²⁰ Samweli nakawalonjela, “Mleche kudumba hanga namdita wihe awu weng'ha, mleche kumleka Mkulu Nguluwi, ila mumkolele mijito Mkulu Nguluwi kwa nhumbula za hemwe zeng'ha.

²¹ Mleche kujifugamila jimalukolo johambe jitanze chinhu. Hajiweza kuwaditila linojile ne kuwalohola kwa vila jahela utanzi.

²² Kwa chiwalo cha kuleka kubasigwa soni itagwa lya heye, Mkulu Nguluwi howalema wanhu wa heye, kwa vila naimnojeza kuwadita kuwa wa heye yuye.

²³ Wone ndeche kuwalandila, ndowa nditile gehile hali Mkulu Nguluwi. Ndowalangusa nzila iwele inojile na igoloche.

²⁴ Ila mumdumbe Mkulu Nguluwi na kumkolela mijito kwa kukundigwa na kwa nhumbula yeng'ha. Mijese mbuli ng'hulu zomditile kwa chiwalo cha hemwe.

²⁵ Ila lomlutilila kudita wihe, hemwe na mndewa wa hemwe mowinjigwa.”

13

Ngondo kwa Wafilisti

¹ Sauli nakekala kwa mwaka umwe hamba nakawa mndewa. Loyalongoze isi ya Isilaeli kwa miyaka mili,

² Sauli nakahagula wanhu walume elufu zidatu kulawa Isilaeli. Wanhu elufu mbili nawali hamwe na heye ako Mikimashi na kuli isi ya vidunda vya Beteli na wanhu elufu imwe nawali hamwe na Yonatani ako Gibeya ya isi ya nhanzi ya Benjamini. Wanhu wanji waponile, nakawalajiza wahluche chila munhu haluga hake.

³ Yonatani nakaitowa ngome ya Wafilisti wa ako Geba na Wafilisti nawahulika mbuli ayo. Hamba Sauli nakalajiza mhalamhanda ipembigwe kuli isi yeng'ha na kulonga, "Waisilaeli wahuliche!"

⁴ Ahyo Waisilaeli weng'ha nawahulika kota Sauli nakaitowa kambi ya Wafilisti na kahi Waisilaeli nawawa chinhu cha kuzudiza kwa Wafilisti. Lelo wanhu nawachemigwa kilumba na Sauli ako Giligali.

⁵ Wafilisti naweting'hana kwa chiwalo cha kitowa na Waisilaeli, wawele na mituka ja ngondo elufu makumi gadatu na wakwina falasi elufu sita na wamizi wa kujenda kwa magulu wenji kota sangalaza za mhwani. Nawakwina kuchanya na kuwika kambi ako Mikimashi, ubanzi wa kolilawilaga isanya mwa Beti-aveni.

⁶ Waisilaeli lowawene kota wa kuli magazo ng'hatu, nawevisa kuli mhalika na kuli misimo na kuli mitalawe na kuli visosolo na kuli mideho.

⁷ Waisilaeli nawaloka lwanda lwa Yolodani mbaka kuli isi za Gadi na Gileadi. Sauli nayali ako Giligali, vilundo vyeng'ha vya wanhu viwele hamwe na heye navyali vikakama kwa lunhwin-

hwi.

⁸ Sauli nakabeteza kwa mazuwa saba, mhela uwichigwe na Samweli, ila Samweli halutile Giligali na awo wanhu nawaluka kusambaluka.

⁹ Sauli nakalonga, “Mngalile hano nhambiko ya kulakazwa na nhambiko za kikala goya.” Sauli nakalavya nhambiko ya kulakazwa.

¹⁰ Loyasindile kulavya ayo nhambiko, Samweli nakalawila na Sauli nakaluta kumlamsa.

¹¹ Samweli nakauza, “Nakudita choni?” Sauli nakedichila, “Lombonile kota wanhu wangusambaluka nagwe huyile kwa mhela uwichigwe, kahi kota Wafilisti nawating'hana hamwe ako Miki-mashi,

¹² nandijesa kota Wafilisti wodulika kunhowa ako Giligali. Nani simlandile Mkulu Nguluwi yang'hundize. Ahyo naindapa kulavya nhambiko ya kulakazwa.”

¹³ Samweli nakamlonjela Sauli, “Nakudita upoka. Nakulema kuwinza malajizo goyakupele Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hemwe. Wone wahawinzile, Nguluwi yahauwichile undewa wa hegwe kwa Waisilaeli kwa mhela weng'ha.

¹⁴ Ila undewa wa hegwe hauchikala mhela winji, Mkulu Nguluwi nakapala munhu yawele na nhumbula ya kumuwinza heye, nakamhagula yawe chilongozi wa wanhu wa heye, kwa vila hegwe nakulema kuwinza malajizo ga Mkulu Nguluwi.”

¹⁵ Hamba Samweli nakaluta Giligali, nakaluta mbaka Gibeya ya isi ya nhanzi ya Benjamini. Sauli nakawawaza wanhu wawele hamwe na heye, nawali miya sita.

¹⁶ Sauli na mwanage Yonatani na wanhu wawele hamwe na hewo nawali wochikala ako Geba ya isi ya nhanzi ya Benjamini, mhela Wafilisti vyowawele wawichile kambi ako Mikimashi.

¹⁷ Vilundo vya wanhu walinguvaba navyuya kulawa kuli kambi ya Wafilisti, kuli vilundo vidatu. Chilundo chimwe nachikola nzila ilinguluta Ofila habehi na Shuali

¹⁸ na chilundo cha keli nachiluta nzila ya Betiholoni na chilundo cha kuduma nachikola nzila ya kuli isi ya mbaka jilinguluta kuli ibindi lya Seboimu lilingilola na kuchiwala.

¹⁹ Nahakuwele na muwanzi wa kugongomanya vinhu vya chuma, yawele yoweza koneka kuli isi yeng'ha ya Isilaeli, kwa vila Wafilisti nawalonga, "Waisilaeli waleche kugongomanya mipanga ama migoha."

²⁰ Ahyo Waisilaeli weng'ha nawalutaga kwa Wafilisti leka kunola mihuka ja kulimila na misenga na mihuka ja kulimila kwa moko na miwago ja hewo na sengo za hewo.

²¹ Bei nayali ng'hulu kwa kunolela mihuka ja kulimila na misenga na mihuka ja kulimila kwa moko na sengo na uma na miwago.

²² Ahyo zuwa lya ngondo, haduhu mwamizi yoneche yawele kuli kambi na Sauli na Yonatani, yawele nayali na ipanga ne igoha mmoko mwa heye, ila Sauli na mwanage Yonatani hela ndo nawali navyo.

²³ Lelo chilundo chimwe cha Wafilisti nachali chilawile kuli nzila ilingukola kuli vidunda kuluta Mikimashi.

14

Yonatani kanguwasumya Wafilisti

¹ Zuwa limwe, Yonatani, mwana wa Sauli, nakamlonjela yula msongolo yapapile vinhu vya heye vya kitowa ngondo, “Tuloche tulute kumwambu kuli chilundo cha wamizi wa Wafilisti.” Ila nahamlonjele mhaza wa heye.

² Sauli nayali yochikala Gibeya hasi ha igodi limwe lichemigwe likomamanga liwele ako Migiloni. Nayali hamwe na wanhu miya sita,

³ hali hewo nayali baho Ahiya, yawele nayali yavalile chizibao. Ahiya nayali mwana wa Ahitubu, mng'holoze Ikabodi. Ahitubu nayali mwana wa Finehasi, mwana wa Eli, mtambika wa Mkulu Nguluwi ako Shilo. Haduhu yoneche yawele nakavizela kota Yonatani nakoka.

⁴ Chila ubanzi wa nzila iwele Yonatani nayali yaganile kuloka leka yafiche kwa Wafilisti ako Mikimashi, nakwali na nyenje ng'hulu. Nyenje imwe nayali ichemigwa Bosesi na nyenje iyage nayali ichemigwa Sene.

⁵ Nyenje imwe nayali ubanzi wa kasikazini kutila Mikimashi na ayo ya keli nayali kusini kutila Geba.

⁶ Yonatani nakamlonjela yula msongolo yapapile vinhu vya heye, “Uye, tuloche honhu ha wala Wafilisti wohambe wenjile ikumbi. Hanji Mkulu Nguluwi kodita chinhu kwa chiwalo cha hetwe. Haduhu ne chinhu chomlemeza Mkulu Nguluwi yaleche kulohola, kota kwa wanhu wenji ama wado hela.”

⁷ Yula msongolo nakalonga, “Udite geng’ha gawele mnhumbula ya hegwe. Ulute kumwando, choneche chochilawila, nda hamwe na hegwe.”

⁸ Yonatani nakalonga, “Lelo uye, toloka kuwalutila wanhu awo leka toneche.

⁹ Wone wotulonjela, ‘Mbeteze aho mbaka tuye kwa hemwe,’ tochikala aho hotuwele hatuluta kwa hewo.

¹⁰ Ila wone wolonga, ‘Muye kwa hetwe,’ toluta, kwa chiwalo acho yowa ulajilo kwa hetwe kota Mkulu Nguluwi nakawawika mmoko mwa hetwe.”

¹¹ Lelo weng’ha weli nawelajila hali Wafilisti. Wafilisti nawalonga, “Lole. Waisilaeli wangulawa kuli misimo kowevisile.”

¹² Nawamlonjela Yonatani na yula yapapile vinhu vya heye, “Goya, hemwe muye aku kuchanya kotuwele, natwe towalangusa ndaze vyoilinguganigwa kitowa.” Lelo Yonatani nakamlonjela yula mpapa vinhu vya heye, “Uye kumbele kwa heni, kwa vila Mkulu Nguluwi nakawawika mmoko mwa Waisilaeli.”

¹³ Yonatani nakakwina kwa magulu na moko ga heye, mpapa vinhu vya heye yawele kumbele kwa heye. Yonatani nakawatowa Wafilisti na kuwagwisa, yula mpapa vinhu vya kitowa ngondo nakamuwinza kumbele yowakopola wanhu.

¹⁴ Kuli kitowa ako kwa mwaluko, Yonatani na yula mpapa vinhu nawawakopola wanhu kota makumi meli hali honhu kota nusu eka hino.

¹⁵ Hamba wamizi weng’ha nawadeula, wala wawele kuli kambi na kuli migunda na wala wawele kuli vilundo vya walingwamila na walingitowa nawakakama, mbaka isi yeng’ha kahi

naikakama. Nayali lunhwinhwi lwa kuya baho du lugaligwe na Nguluwi.

Kulemwela kwa Wafilisti

¹⁶ Wapugajizi wa Sauli ako Gibeya ya isi ya nhanzi ya Benjamini nawawona wamizi wosambaluka banzi zeng'ha.

¹⁷ Aho ndo Sauli nakawalonjela wanhu wawele hamwe na heye, “Muwakagule wamizi leka mone whaani yochile hali hetwe.” Vyowakagule, nawona kota Yonatani na mpapa vinhu ndo wawele haduhu.

¹⁸ Sauli nakamlonjela Ahiya, “Ligale hano isanduku lya ilagano lya Nguluwi.” Mhela awo isanduku alyo nalyali kwa Waisilaeli.

¹⁹ Sauli loyawele yolonga na mtambika, iyo owe kuli kambi za Wafilisti nalyonjezeka ng'hatu. Ahyo Sauli nakamlonjela mtambika, “Uleche kuli-gala alyo isanduku, tulutilile na majendo.”

²⁰ Hamba Sauli na wanhu wa heye weng'ha nawating'hana kuluta kuli ngondo. Nawawafika Wafilisti wawele wafichigwe na lukwale, wochitowa na mipanga chila yumwe na myage.

²¹ Wala Waisilaeli wawele na Wafilisti na wawele nawali walutile hamwe na hewo mbaka kuli kambi za hewo, nawaluta na kilumba na Waisilaeli wawele hamwe na Sauli na Yonatani.

²² Waisilaeli weng'ha wawele wevisile kuli isi ya vidunda vya Efulaimu lowahuliche kota Wafilisti nawabilima, nawelumba kuli ngondo na kuwawinza ng'hatu.

²³ Lelo Mkulu Nguluwi nakawalohola wanhu wa Isilaeli zuwa lila na yila ngondo nayanela Beti-aveni na kulutilila.

Galawile loimalile ngondo

²⁴ Wanhu wa Isilaeli nawagaya lukami mhela wula, kwa vila Sauli nakawadita wanhu welahe, nakalonga, “Mkulu Nguluwi yampanjile munhu yalingulya chilyo kung’hali kufika matinazo, londiwele nding’hali kuhilusa chibida kwa wang’honyo wa heni.” Lelo haduhu ne munhu hali hewo yajezile chilyo.

²⁵ Wamizi weng’ha nawenjila kisolo, ako nakwali na hanombwa hanyi.

²⁶ Lowenjile kisolo, nawona hanombwa nayali ilagala ila kuduhu ne munhu yawichile moko wa heye kumlomo, kwa vila wanhu awo nawali wodumba chilaho.

²⁷ Ila Yonatani nayali hahuliche mhaza wa heye loyawalajize wanhu kwa kilaha. Nakenula ng’hweku iwele mmoko mwa heye, nakaiwika kuli ilala lya hanombwa, hamba nakawika moko wa heye kumlomo, lelo nakaluka kuwa na mong’ho.

²⁸ Hamba yumwe wa wamizi wa heye, nakalonga, “Mhaza wa hegwe nakawadita wamizi welahe kwa chilaho ching’ang’ale, nakalonga, ‘Yapanjilwe munhu yoneche yalingulya chilyo lehano.’ Ndo mina wanhu wangutweguka.”

²⁹ Yonatani nakalonga, “Mhaza wa heni nakawagaza wanhu wa hetwe. Lole heni vyombebe na mong’ho unyale vyonjezile hanombwa yino nyindo.

³⁰ Ndaze, nahaiwele goya ng’hatu wone wanhu wolya na kiguta lehano kuli vinhu avi vyowapatile kuli ngondo vyowaholile wang’honyo wa

hewo? Ndaze kukopola kwa Wafilisti kwahawele kukulu ng'hatu?"

³¹ Zuwa lila Waisilaeli nawawakopola Wafilisti kulawa Mikimashi mbaka Aiyaloni, nawali watochile lukami.

³² Wanhu nawahiza himahima vila vinhu, wohola ming'holo na misenga na milogota na kujidumula singo baho na kulya hamwe na danda.

³³ Hamba munhu yumwe nakamlonjela Sauli, "Ulole, wanhu wangudita gehile hali Mkulu Nguluwi kwa kulya miwunde hamwe na danda." Sauli nakalonga, "Hemwe nambena ilagano, mfidusile hano iganga likulu."

³⁴ Sauli nakalonga, "Mlute hali wanhu mkawalonjele, 'Chila yumwe wa hemwe yegale isenga lya heye na ing'holo lya heye, mjidumule singo hano na kulya, mleche kudita gehile kwa Mkulu Nguluwi kwa kulya hamwe na danda.' " Wanhu awo nawegala migongolo ja hewo na kujidumula singo nechilo ayo.

³⁵ Aho ndo Sauli nakamzenjela Mkulu Nguluwi honhu ha kulavila nhambiko, ndo nawali mwaluko wa heye kuzenga honhu ha kulavila nhambiko.

³⁶ Sauli nakalonga, "Tulute kuwawinza Wafilisti nechilo na kuhola vinhu vya hewo mbaka kumwebwenzuka, ne kumleka ne yumwe wa hewo yawele mkomu." Nawedichila, "Udite choneche chila choulingona kota chinoga ng'hatu kwa hegwe." Ila mtambika nakalonga, "Tumlonjele Nguluwi."

³⁷ Sauli nakamuuza Nguluwi, nakalonga,

“Ndaze, ndute kuwawinza Wafilisti? Ndaze, kowawika mmoko mwa Waisilaeli?” Ila Nguluwi hamwidichile chinhu zuwa lila.

³⁸ Sauli nakalonga, “Muye hano, hemwe mweng’ha muwele vilongozi wa wamizi, tupale gehile gachi gaditigwe lehano.

³⁹ Kwa kukomya kota Mkulu Nguluwi yalinguilohola Isilaeli vyoyalingikala, wone iwe kwa mwana wa heni Yonatani, yolapigwa yabagame.” Ila haduhu ne munhu yoneche yalonjile chinhu.

⁴⁰ Hamba Sauli nakawalonjela Waisilaeli weng’ha, “Hemwe mwime ako, heni na mwana wa heni Yonatani towa twimile hano.” Wanhu nawedichila, “Udite choulingona chinoga ng’hatu kwa hegwe.”

⁴¹ Hamba Sauli nakamlanda Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa Isilaeli, yolongi, “Lekachoni hambe hunyhidichile chitumagwa wa hegwe lehano? Wone nongwa iwe ya heni ama ya mwana wa heni Yonatani, hegwe Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa Isilaeli mlongoze mtambika yatoze Ulimu, ila wone nongwa iwe ya Isilaeli, mtambika yatoze Sumimu.” Yonatani na Sauli nawafichigwa na nongwa, ila wanhu nawafichigwa walihela nongwa.

⁴² Sauli nakalonga, “Utoze Ulimu na Sumimu kwa chiwalo cha heni na mwana wa heni Yonatani.” Mtambika nakadita ahyo na nongwa naimfika Yonatani.

⁴³ Lelo Sauli nakamlonjela Yonatani, “Ndonjele choni chouditile.” Yonatani nakamlonjela, “Heni njeza hanombwa nyindo hela kwa ng’hweku ya heni, kwa chiwalo acho, ndanguganigwa

kubagama.”

⁴⁴ Sauli nakalonga, “Nguluwi yangaze ng’hatu wone hegwe Yonatani hubagama.”

⁴⁵ Ila wanhu nawamlonjela Sauli, “Ndaze, Yonatani kobagama, yula yawele nakegala kusumya kukulu ako Isilaeli? Hebu, kota Mkulu Nguluwi vyoyalingikala, haduhu mnvili ne imwe ya mutwi wa heye iwele yolagala, kwa vila nakadita mbuli ayi lehano kwa kutanzigwa na Nguluwi.” Lelo wanhu nawamgombola Yonatani yaleche kukopoligwa.

⁴⁶ Hamba Sauli nakaleka kuwawinga Wafilisti, nawo Wafilisti nawebagula na kuhiluka kuli isi ya hewo.

Undewa na ivyazi lya Sauli

⁴⁷ Sauli loyawele mndewa wa Waisilaeli, nake-towa na wang’honyo wa hewo weng’ha chila honhu. Naketowa na Wamoabu na Waamoni na Waedomu na wandewa wa Soba na Wafilisti. Chila honhu nakawasumya.

⁴⁸ Naketowa kwa kikangaza mbaka nakawa-sumya Waamaleki, yoilohola Isilaeli kulawa kuli moko ga wala wawele wahalile vinhu vya hewo.

⁴⁹ Wana walume wa Sauli nawali Yonatani na Ishivi na Malikishuwa. Matagwa ga wahinza wa heye nagali, wa mwaluko nayali yochemigwa Melabu na mdodowe nayali yochemigwa Mikali.

⁵⁰ Mchewake Sauli, nayali yochemigwa Ahi-noamu, mwana wa Ahimaasi. Itagwa lya mkulu wa vilundo vya wamizi nalyali Abuneli, mwana wa Neli, yawele ndo mhaza mdodo wa Sauli.

⁵¹ Mhaza wa Sauli, yawele ndo Kishi na Neli mhaza wa Abuneli, nawali wana wa Abieli.

⁵² Mazuwa geng'ha ga ulongozi wa Sauli nagali ga ngondo ng'hulu ng'hatu kwa Wafilisti, mhela woneche Sauli loyamuwene munhu yawele na mong'ho na yazidahe, nakamhola leka yawe hamwe na wamizi wa heye.

15

Ngondo kwa Waamaleki

¹ Samweli nakamlonjela Sauli, “Mkulu Nguluwi nakandajiza ndikubakalize mafuta uwe mndewa wa wanhu wa heye ako Isilaeli, lelo uhulichize usenga wa Mkulu Nguluwi.

² Mkulu Nguluwi Yawele na Mong'ho kangu-longa hino, ‘Ndowagaza Waamaleki kwa chila chowawaditile Waisilaeli, vyowalawile Misili.

³ Lelo ulute kuwatowa Waamaleki na kuwadumya ng'hatu hamwe na chila chinhu chiwele cha hewo. Uleche kuwonela isungu, uwakopole walume na wadala na wana na wana walin-gong'ha na misenga na ming'holo na ngamiya na midogowi.’ ”

⁴ Aho ndo Sauli nakawachema wanhu, nakawawaza ako Telemu, wamizi wa kujenda kwa magulu lachi mbili (200,000) hamwe na wanhu elufu kumi kulawa Yuda.

⁵ Sauli nakaluta kuli muji wa Amaleki na kuwabeteza kuli ibindi.

⁶ Hamba Sauli nakawalonjela Wakeni, “Muche, muwaleche Waamaleki leka ndeche kuwadumya hamwe na hewo, kwa vila wasekulu wa hemwe nawawaditila igano lya kwimilila wasekulu wa hetwe Waisilaeli mhela lowaweke wolawa Misili.” Lelo Wakeni nawoka, nawawaleka Waamaleki.

⁷ Aho Sauli nakawatowa Waamaleki kulawa Havila mbaka Shuli, kolilawilaga isanya mwa isi ya Misili.

⁸ Nakamhola Agagi, mndewa wa Waamaleki yawele yang'hali mkomu, wanhu wa heye weng'ha nakawakopola kwa ipanga.

⁹ Ila Sauli na wamizi wa heye nawaleka kumkopola Agagi na ming'holo jinojile na misenga na milogota jinenehe na ming'holo myana na chila chinhu chinojile. Vinhu avi hawakundile hebu kuvisumya, ila chila chinhu chibezigwe na chiwele ng'hochele nawachidumya ng'hatu.

Mkulu Nguluwi kangumlema Sauli

¹⁰ Hamba ulonzi wa Mkulu Nguluwi naumuyila Samweli, ulonga,

¹¹ “Ndina masinzo kwa vila ndimdita Sauli yawe mndewa, nakaleka kumbinza na kweneza mala-jizo ga heni.” Samweli nakadeula na kumlilila Mkulu Nguluwi nechilo yila yeng'ha.

¹² Samweli nakenuka lufuku yakating'hane na Sauli, ila nakalonjelwa, “Sauli nakaluta kuli muji wa Kalimeli. Ako nakazenga chinhu chilingi-whana na ilingo lido kwa lutogo lwa heye yuye, hamba nakaluta Giligali.”

¹³ Samweli loyamfichile Sauli, Sauli nakamlonjela, “Mkulu Nguluwi yakutambichize. Nyeneza gala goyandajize Mkulu Nguluwi.”

¹⁴ Ila Samweli nakalonga, “Aku kulila kwa ing'holo kuna mana yachi? Aku kulila kwa isenga ndo choni?”

¹⁵ Sauli nakedichila, “Wamizi nawajigala kulawa kwa Waamaleki, nawajileka jila ming'holo

na misenga jinojile leka wajilavye nhambiko kwa Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hegwe, ila jinji jeng'ha natujikopola.”

¹⁶ Samweli nakamlonjela Sauli, “Leka! Ndokulonjela ulonzi woyandonjele Mkulu Nguluwi lehana nechilo ayi.” Sauli nakedichila, “Ndonjele.”

¹⁷ Samweli nakalonga, “Hanga katali nawali wochijesa kota ung'hali mdodo, ndaze hauwele chilongozi wa nhanzi kumi na mbili za Isilaeli? Mkulu Nguluwi nakakubakaliza mafuta leka uwe mndewa wa Isilaeli.

¹⁸ Mkulu Nguluwi loyakulajize nakakulonjela, ‘Ulute kuwadumya wala wanhu wa Amaleki, wehile, witowe na hewo mbaka houwadumya weng'ha.’

¹⁹ Lekachoni humhulichize Mkulu Nguluwi? Lekachoni nakuhola vinhu na kudita wihe hali Mkulu Nguluwi?”

²⁰ Sauli nakalonga, “Ndangukomya heni nanyhulichiza lizi lya Mkulu Nguluwi, nani ndimgala Agagi, mndewa wa Waamaleki, kahi ndiwakopola Waamaleki wanji weng'ha.

²¹ Wamizi hawajidumule singo ming'holo na misenga, mina ndo vinhu vyeng'ha vinojile ng'hatu, viwele hali viwichigwe chiuyeng'ha kudumigwa kwa Nguluwi. Ila nawajigala hano leka jilavigwe nhambiko kwa Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hegwe aha Giligali.”

²² Ila Samweli nakedichila.

“Ndaze, Mkulu Nguluwi kangugana lukami nhambiko za kulakazwa na nhambiko kota vila kuhulichiza lizi lya Mkulu Nguluwi?

Kuhulichiza ndo kunojile ng'hatu kusinda nham-biko,
kukunda ndo kunoga kusinda mafuta ga ing'holo ilume.

²³ Kwa vila kubelenhuka ndo kota gehile ga ulaguzi,
na ujuvi ndo kota wihe wa kujifugamila ji-malukolo.

Kwa vila nakuulema ulonzi wa Mkulu Nguluwi,
naye nakakulema hegwe
kulutilila kuwa mndewa.”

²⁴ Aho ndo Sauli nakamlonjela Samweli, “Nan-dita gehile. Mina mbeni mzilo wa Mkulu Nguluwi na malajizo ga hegwe. Nandiwadumba wamizi, ahyo nandita kota vyowaganile hewo.

²⁵ Lelo ndangukudedeza, ulechele gehile ga heni. Uhiluche hamwe na heni leka ndimfugamile Mkulu Nguluwi.”

²⁶ Ila Samweli nakamwidichila, “Hambe nyhiluche hamwe na hegwe. Nakuulema ulonzi wa Mkulu Nguluwi, nagwe Mkulu Nguluwi nakakulema hegwe kuwa mndewa wa wanhu wa Isilaeli.”

²⁷ Samweli loyahinduche leka yoche, Sauli nakebata lupembo lwa ivalo lya heye, alyo ivalo nalidejeka.

²⁸ Samweli nakamlonjela Sauli, “Lehano Mkulu Nguluwi nakaudega undewa wa Isilaeli kulawa kwa hegwe, naye nakauwika kwa Muisilaeli myago yawele yanojile kusinda hegwe.

²⁹ Heye yawele Nguluwi wa Isilaeli wa mazuwa gose, hambe yalonje udesi ne kugalula kunuwila

kwa heye, kwa vila heye hawele munhu, mbaka yagalule kunuwila kwa heye.”

³⁰ Sauli nakedichila, “Nandita gehile. Ila dedede umhe heni lutogo hali wasekulu wa wanhu wa heni na hali Waisilaeli. Tuhiluche hamwe leka ndikamfugamile Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa hegwe.”

³¹ Ahyo Samweli nakahiluka hamwe na Sauli, naye Sauli nakamfugamila Mkulu Nguluwi.

³² Aho ndo Samweli nakalunga, “Ngalile Agagi mndewa wa Waamaleki.” Agagi nakaluta kwa Samweli kuno yawele na nhumbula ikangale, kwa vila nakejesa, “Ndikomya usungu wa kubagama naukola.”

³³ Ila Samweli nakamwidichila.
“Kota ipanga Iya hegwe vyoliwaditile wadala wafililwe na wana wa hewo, ndo mayako hoyowa kahela mwana hali wadala.” Samweli nakamkopola Agagi hali Mkulu Nguluwi ako Giligali.

³⁴ Hamba Samweli nakaluta kuli muji wa Lama, ila mndewa Sauli nakahiluka haluga ha heye ako Gibeya.

³⁵ Samweli halutile kumona Sauli kahi, mbaka heye loyabagame hanga Samweli nayali na masinzo kwa chiwalo cha Sauli. Mkulu Nguluwi nayali na masinzo kwa kumdita Sauli kuwa mndewa wa Isilaeli.

16

Daudi kangubakalizwa mafuta kuwa mndewa

¹ Mkulu Nguluwi nakamlonjela Samweli, “Komlilila Sauli mbaka nili, kwa vila

nandimlemeza kuwa mndewa wa Isilaeli? Uhole mafuta ulute kwa Yese ako kuli muji wa Betelehemu. Nandimhagula yumwe wa wanage yawe mndewa.”

² Ila Samweli nakalonga, “Ndoluta ndaze ako? Sauli kohulika kuwala heni, kong'hopola.” Mkulu Nguluwi nakalonga, “Uhole ilogota idala na ulonje hino, ‘Nambuya kumlavila Mkulu Nguluwi nham-biko.’

³ Mcheme Yese yoye kuli nhambiko, nani ndokulonjela chinhu cha kudita. Kombakaliza mafuta kwa chiwalo cha heni, yula yondikulajila.”

⁴ Samweli nakadita kota vyoyalonjile Mkulu Nguluwi, nakaluta Betelehemu. Wasekulu wa muji nawoya kumbochela, nawali wokakama lowambochele. Nawamuuzi, “Ndaze, nakuya kwa kikala goya?”

⁵ Samweli nakedichila, “Ena, kwa kikala goya, nambuya kumlavila Mkulu Nguluwi nhambiko. Miyelize mwemwe na muye hali nhambiko hamwe na heni.” Aho ndo Samweli nakamweliza Yese hamwe na wana wa heye na kawachema kuli nhambiko.

⁶ Lowafichile, Samweli nakamona Eliyabu, mwana mkulu wa Yese, Samweli nakelonjela, “Kukomya, munhu ayu ndo yahaguligwe na Mkulu Nguluwi.”

⁷ Ila Mkulu Nguluwi nakamlonjela Samweli, “Uleche kulola kumeho kwa heye na vyoyawele ng'wemang'wema, kwa vila heni nandimlema. Heni, Mkulu Nguluwi, hambe ndole vila vinhu vyoyalingulola munhu. Munhu kangulolaga kwa kunze, ila heni Mkulu Nguluwi ndangulolaga mn-

humbula.”

⁸ Hamba Yese nakamchema Abinadabu, nakamkoleza kumwando kwa Samweli. Ila Samweli nakalonga, “Ayu hambe yahaguligwe na Mkulu Nguluwi.”

⁹ Yese nakamkoleza kahi Shama, Samweli nakalonga kahi, “Ayu kahi hambe yahaguligwe na Mkulu Nguluwi.”

¹⁰ Aho ndo Yese nakawakoleza wana wa heye saba kumwando kwa Samweli, ila Samweli nakamlonjela Yese, “Mkulu Nguluwi hambe yamhagule yoneche hali hewo.”

¹¹ Ahyo nakamuza, “Ndaze, wano ndo wana walume wa hegwe weng’ha?” Yese nakalonga, “Yang’hali yumwe mdodo hali weng’ha, ila kangudima ming’holo.” Samweli nakamlonjela Yese, “Mlonjele yoye hano, hetwe hatuchikalisa hebu mbaka hoyofika.”

¹² Lelo nakalajiza munhu yamigale, naye nakoya. Nayali na mong’ho, yawele na kumeho kunojile na lukuli lunojile. Mkulu Nguluwi nakalonga, “Winuche na kumbakaliza mafuta, ayu ndo yuye.”

¹³ Samweli nakahola ibuli lya mafuta na kumbakaliza hali wakulugwe, kwaluchila zuwa lila na kulutilila Muhe wa Mkulu Nguluwi nawuya kwa Daudi kwa mong’ho. Hamba Samweli nakaluta Lama.

Daudi kuli chi pepela cha Sauli

¹⁴ Muhe wa Mkulu Nguluwi nawali wuchile kwa Sauli na muhe yehile naulajizwa na Mkulu Nguluwi leka imtunye.

¹⁵ Wakola mijito wa Sauli nawamlonjela, “Lole, muhe yehile naulajizwa na Mkulu Nguluwi leka ukutunye.

¹⁶ Lelo mkulu wa hetwe tulajize kumpala munhu yadahile kutowa ching'hweleng'hwele, muhe yehile ulajizwe na Nguluwi houkuya kwa hegwe, munhu ayo kotowa ching'hweleng'hwele, nagwe kosindamala.”

¹⁷ Sauli nakawalonjela wakola mijito wa heye, “Goya, mumpale munhu ayo yalingutowa goya ching'hweleng'hwele mumgale kwa heni.”

¹⁸ Yumwe mwa wakola mijito wa heye nakalonga, “Ndimona mwana yumwe wa Yese, wa muji wa Betelehemu yadahile kutowa ching'hweleng'hwele. Kana mong'ho na kana ludali lwa kitowa ngondo na kangulonga goya. Mkulu Nguluwi ka hamwe na heye.”

¹⁹ Aho ndo Sauli nakawalajiza wasenga kwa Yese, nakalonga, “Mlajize mwana wa hegwe Daudi, yalingudima ming'holo.”

²⁰ Aho Yese nakalihola idogowi lipapile mibumunda na chihako cha kuwichila divai na chinyehe, nakavihilika vinhu avyo kwa Sauli hamwe na Daudi mwanage.

²¹ Daudi nakafika kwa Sauli na kwaluka kumkolela mijito Sauli. Sauli nakamgana lukami, Daudi nakawa munhu yalingupapa vinhu vya heye vya kitowa ngondo.

²² Lelo Sauli nakalajiza wasenga kwa Yese, nakalonga, “Mleche Daudi yawe hamwe na heni, yakole mijito ja heni kwa vila nojezwa na heye lukami.”

²³ Chila mhela muhe yehile ulajizwe na Ngu-

luwi vyoukuya kwa Sauli, Daudi nayali yohola ching'hweleng'hwele na kwaluka kutowa. Aho muhe yehile naumlechela Sauli, naye Sauli naka-hembulizwa na kuwa goya.

17

Ngondo na Wafilisti

¹ Mhela awo Wafilisti naweting'hana na wamizi wa hewo ako Soko kuli Yuda. Nawawika kambi ako Efesi-damimu, hagati ha Soko na Aseka.

² Sauli na Waisilaeli naweting'hana na kuwika kambi kuli ibindi lya Ela na kuwawika goya wamizi leka kitowa ngondo na Wafilisti.

³ Wafilisti nawali kuli chidunda chimwe na Waisilaeli nawali kuli chidunda chiyage na ibindi nalyali hagati ha hewo.

⁴ Munhu yawezile kitowa ngondo lukami ya-chemigwe Goliati yalawile Gati nakelajila kulawa kuli kambi ya Wafilisti. Nayali ng'wemang'wema lukami kwa mita zidatu.

⁵ Nayali na kofia ya shaba kumutwi kwa heye na chizibao cha shaba mmhambaga, iwele na itunyo lya kilo makumi gahano na saba.

⁶ Mmagulu mwa heye nakwali na mibadu ja shaba, nayali na chimaje chikulu cha shaba kum-gongo kwa heye.

⁷ Chaka cha igoha lya heye nachali chikulu na chitwi chake nachigongomanyigwa kwa chuma. Chuma acho nachali na itunyo lya kota kilo saba. Mpapa ngawo ya heye nayali yalongole kumwando kwa heye.

⁸ Goliati nakema na kuwatowela iyowe wamizi wa Isilaeli, nakawalonjela, “Lekachoni mwangu-gana kitowa ngondo? Heni nda Mfilisti namwe mwa vitumagwa wa Sauli. Mumhagule munhu yumwe wa kitowa na heni.

⁹ Wone yoweza kunhowa heni na kung'hopola, hetwe towa wapogozwi wa hemwe, ila wone ndim-towe na kumkopola heye, hemwe mowa wa-pogozwi wa hetwe na kukola mijito ja hetwe.”

¹⁰ Hamba, yula Mfilisti nakalonga, “Zuwa ali lya lehano ndanguviliga vilundo vya wamizi wa Isilaeli. Ngalileni munhu wa kitowa na heni.”

¹¹ Sauli na Waisilaeli weng'ha lowahuliche ulonzi awo wa Mfilisti, nawadeula na kudumba ng'hatu.

Daudi kuli kambi ya Sauli

¹² Lelo Daudi nayali mwana wa Yese, Muefulata, kulawa Betelehemu ako Yuda. Yese nayali na wana walume nane, naye nayali sekulu wa miyaka minji mhela Sauli loyaweke mndewa.

¹³ Wana wakulu wadatu wa Yese nawali walutile hamwe na Sauli kuli ngondo. Mlelwa wa mwaluko nayali Eliyabu na wa keli nayali Abinadabu na wa kadatu nayali Shama.

¹⁴ Daudi ndo nayali mdodo hali wana weng'ha nane. Wala wana wakulu wadatu nawamuwinza Sauli,

¹⁵ ila Daudi nayali yoluta kwa Sauli na kuhiluka leka yadime ming'holo ja mhaza wa heye ako Betelehemu.

¹⁶ Yula Mfilisti nayali yokoneka mitondo na matinazo kwa mhela wa mazuwa makumi gane,

yokwima na kona wone hana yumwe hali Waisilaeli yawele yoweza kitowa na heye.

¹⁷ Yese nakamlonjela Daudi, mwana wa heye, “Wahilichile wakulugo walume nyhule zino zikalanjigwe kilo kumi na mibumunda jino kumi ako kuli kambi.

¹⁸ Mhilichile yula mkulu wa vilundo vya wamizi zino jibini kumi. Kawalole wakulugo kota wangu-lutilila goya na uye ungalile ulajilo wa kutawiza ago.

¹⁹ Hewo wa hamwe na Sauli na wanhu weng'ha wa Isilaeli kuli ibindi lya Ela, wochitowa na Wafilisti.”

²⁰ Lufuku Daudi nakalilimka, nakajileka ming'holo kwa mdimi. Nakahola vila vinhu na kuluta kota vyoyalonjelwe na mhaza wa heye Yese. Loyafichile kuli kambi ya Waisilaeli, nakawafika nawali wolawa kuli kambi za hewo na kuluta kitowa ngondo na wangutowa iyowe lya ngondo.

²¹ Waisilaeli na Wafilisti nawali wowika goya misitali ja wamizi wochilola.

²² Daudi nakavileka vila vinhu vya heye kwa munhu yalingulolela mhomolo, nakabilimila kuli misitali ja wamizi kuwalamsa wakulugwe.

²³ Loyaweke yolonga na hewo, yula Mfilisti Goliati wa Gati yadahile kitowa nakalawila hali vilundo vya wamizi wa Isilaeli na kulonga ulonzi wuwula. Naye Daudi nakahulika ulonzi wula.

²⁴ Waisilaeli lowamuwene yula Goliati, weng'ha nawabilima kwa kudumba lukami.

²⁵ Waisilaeli nawauza, “Ndaze, mwangumona yula munhu vyoyalingulutilila kilajila? Kwa

kukomya, nakoya kuwaliga wanhu wa Isilaeli. Munhu yoneche yoweza kumkopola munhu ayo, mndewa Sauli komha lufufu na kahi kopegwa mhinza wa mndewa Sauli. Kahi wanhu wa lukolo lwa mhaza wa heye wolechigwa hawolavya kodi.”

²⁶ Daudi nakalonga na wanhu wemile kumwando na heye, “Ndaze, koditilwa choni munhu yawele yomkopola ayu Mfilisti na kusa soni ayi ilawe kuli Isilaeli? Ndo whaani ayu Mfilisti yohambe yenjile ikumbi mbaka yavilije vilundo vya wamizi wa Nguluwi yawele mkomu?”

²⁷ Wala wanhu nawamlonjela kota vyowalonjile hamwande kuwala munhu yawele yomkopola Goliati.

²⁸ Eliyabu mng'holoze Daudi, loyahuliche Daudi vyoyawele yolongi na wanhu, nakazudila, nakauza, “Lekachoni nakuya hano? Jila ming'holo michifu ja kula kisolo nakumlechela munhu wachi? Ndivizela ndaze vyowele mjuvi ulingidaya. Nakuya hano kulola ngondo hela.”

²⁹ Daudi nakedichila, “Lelo nandita choni? Ndaze, heni siweza ne kuuza?”

³⁰ Daudi nakamgaluchila munhu yunji na kumuza mbuli yiyila, wanhu nawamwidichila hi-hila kota hamwande.

³¹ Lila loyalonjile Daudi, nalihulikwa na kulon-jelwa Sauli. Sauli nakalajiza Daudi yachemigwe.

³² Daudi nakamlonjela Sauli, “Munhu yoneche yaleche kudumba mnhumbula ya heye kwa chiwalo cha ayu Mfilisti. Heni chitumagwa wa hegwe ndoluta kitowa na heye.”

³³ Sauli nakamlonjela Daudi, “Hegwe huweza hebu kitowa na yula Mfilisti kwa vila hegwe kwa

msongolo hela. Ila yula munhu naketowa kulawa kuli usongolo wa heye.”

³⁴ Daudi nakamlonjela Sauli, “Heni chitumagwa wa hegwe nzowela kudima ming'holo ja mhaza wa heni. Lolikuya isimba na dubu kibata ing'holo lyana kuli chilundo,

³⁵ heni ndangulutaga kulitowa na kulilohola ing'holo kulawa kuli mlomo wa isimba. Wone isimba ama idubu lyuye kitowa na heni ndangulutaga na kibata milaika ja kuli singo na kulitowa na kulikopola.

³⁶ Heni chitumagwa wa hegwe ng'hopola misimba na midubu minji. Lelo ayo Mfilisti yohambe yenjile ikumbi, kowa kota limwe lya ajo kwa chiwalo cha kuviliga vilundo vya wamizi wa Nguluwi yawele mkomu.

³⁷ Daudi nakalonga, Mkulu Nguluwi yawele yandohole heni kuli ndole za isimba na dubu, kondohola kuli moko ga ayu Mfilisti.” Sauli nakamlonjela Daudi, “Ulute, Mkulu Nguluwi kowa hamwe na hegwe.”

³⁸ Sauli nakamvaliza Daudi mivalo ja heye ja kitowa ngondo jiwele ndo kofia ya shaba kumutwi kwa heye na ikoti lya kwamila mhambaga kulumila.

³⁹ Daudi nakawoha ipanga kuli mivalo ja heye, nakajeza kujenda, ila nakalemwela kwa vila hazoweze kujenda najo. Daudi nakamlonjela Sauli, “Siweza hebu kuluta na vinhu avi kwa vila sivi-zoweze.” Daudi nakavula vila vinhu.

⁴⁰ Daudi nakahola ng'hweku ya heye, nakehag-ulila maganga ganojile gahano kulawa kulwanda, nakawika kuli chihako cha heye cha kudimila.

Mhembeyo ya heye nayali goya mmoko mwa heye, nakamhejelela yula Mfilisti.

Daudi kangumtowa Goliati

⁴¹ Mfilisti nakaluka kumhejelela Daudi na yula munhu yebatile ngawo ya heye nayali kumwando kwa heye.

⁴² Yula Mfilisti loyalolile na kumona Daudi, nakambeza kwa vila Daudi nayali msongolo hela na kahi nayali na kumeho kunojile.

⁴³ Goliati nakamuuzwa Daudi, “Hegwe nakuya kwa heni na ng’hweku kota heni nda libwa?” Yula Mfilisti nakampanjila Daudi kwa milungu ja heye.

⁴⁴ Mfilisti nakamlonjela Daudi, “Uye kwa heni. Lukuli lwa hegwe ndotajila videje na migongolo ja kisolo!”

⁴⁵ Ila Daudi nakamlonjela Goliati, “Hegwe kwanguya kwa heni na ipanga na igoha na chimaje chikulu, ila heni ndanguya kwa hegwe kwa itagwa lya Mkulu Nguluwi Yawele na Mong’ho, Nguluwi wa wamizi wa Isilaeli yawele nakumliga.

⁴⁶ Zuwa lya lehana Mkulu Nguluwi kokuwika kuli moko ga heni, nani ndokutowa na kulavya mutwi wa hegwe na mitufi ja vilundo vya wamizi wa Wafilisti ndotozela videje na migongolo ja kisolo. Aho ndo isi yeng’ha yovizela kota Nguluwi ka kuli isi ya Isilaeli.

⁴⁷ Weng’ha weteng’hane hano wavizele kota Mkulu Nguluwi hambe yalohole kwa ipanga ne igoha. Ngondo ino ndo ya Mkulu Nguluwi naye kowawika hemwe kuli moko ga hetwe.”

48 Goliati loyahejele habehi leka yamtowe Daudi, Daudi nakabilimila kuli misitali ja wamizi leka yating'hane na heye.

49 Daudi nakenjiza moko wa heye kuli chihako na kuhola iganga limwe na kutoza lila iganga kwa yila mhembeyo, nakamtowa yula Mfilisti kuli chihanga cha heye. Lila iganga nalinjila mchihanga mwa yula Mfilisti, nakagwa chifunama.

50 Ahyo ndo Daudi vyoyamkopole Goliati kwa yila mhembeyo ya heye na iganga ne kuwa na ipanga kuli moko ga heye.

51 Daudi nakabilima na kwima mchanya mwa yula Mfilisti, nakahola ipanga lya Goliati kuli yala na kudumula mutwi wa yula Goliati kwa lila ipanga. Wafilisti lowamuwene Goliati nakakopoligwa, nawabilima.

52 Wanhu wa Isilaeli na wa Yuda nawaluka kutowa iyowe lya kusumya. Nawawawinza Wafilisti kumbele mbaka kuli nzila ilingulutila Shaalaimu kuluta honhu halinguchemigwa Gati, kuli lwizi lukulu lwa Ekiloni. Mitufi ja hewo najisambaluka hafungo ha nzila ya Shaalaimu na Gati na Ekiloni.

53 Waisilaeli nawahiluka kulawa kuwabilimisa Wafilisti na kuhola vinhu vya kuli kambi za hewo.

54 Daudi nakahola mutwi wa yula Mfilisti Goliati nakauhilika Yelusalemu. Ila vinhu vya Goliati vya kitowa ngondo nakavileka kuli ihema lya heye.

Daudi kanguhilikwa kwa Sauli

55 Sauli loyamuwene Daudi kanguluta kitowa na yula Mfilisti Goliati, nakamuuza Abuneli chilongozi wa wamizi, “Msongolo ayu ndo mwana

wa whaani?” Abuneli nakamwidichila, “Gwa mndewa, ndikomya heni sivizelele.”

⁵⁶ Mndewa nakamlonjela Abuneli, “Lelo muuze, heye ka mwana wa whaani.”

⁵⁷ Daudi loyahiluche kulawa kumkopola yula Mfilisti Goliati, Abuneli nakamhola na kumhilika kwa Sauli kuno yawele na mutwi wa yula Mfilisti Goliati kuli moko ga heye.

⁵⁸ Sauli nakamuza Daudi, “Gwa msongolo, hegwe kwa mwana wa whaani?” Daudi nakamwidichila, “Heni nda mwana wa chitumagwa wa hegwe Yese, kulawa Betelehemu.”

18

Ilagano lya Yonatani na Daudi

¹ Sauli loyasindile kulongasa na Daudi, Yonatani nakelumba na Daudi, Yonatani nakamgana Daudi kota vyoyalingigana heye yuye.

² Kulawa zuwa lila, Sauli nakamhola Daudi, hamlechile yahiluche kahi kwa mhaza wa heye.

³ Yonatani nakadita ilagano na Daudi kwa vila nakamgana kota vyoyalingigana heye yuye.

⁴ Yonatani nakavula ikoti lyoyavalile nakamha Daudi hamwe na vinhu vya kitowa ngondo na ipanga na upinde na isali lya heye lya mchuno.

⁵ Daudi nakasumya chila koyalajizwe na Sauli. Sauli nakamdita Daudi kuwa chilongozi wa vilundo vya wamizi weng’ha wa Sauli. Mbuli ayo naiwa goya kwa wanhu weng’ha na kwa wakola mijito wa Sauli.

Sauli kangumonela fhi Daudi

⁶ Lowawelee wohiluka haluga hamwe na Daudi kulawa kumkopola yula Mfilisti Goliati, wadala nawalawa kulawa miji jeng'ha ja Isilaeli kum-bochela mndewa Sauli. Wadala nawali wok-wimba na kuvina kwa kusangalala na kwa ku-towa ngoma ndodo na igombogombo.

⁷ Wadala nawemba hino kuno wovina.
“Sauli nakawakopola elufu,
ila Daudi nakawakopola makumi elufu.”

⁸ Sauli nakazudila lukami kwa ulonzi wula na kwimba kwa hewo. Nakalonga, “Nawamha Daudi makumi elufu, heni elufu hela. Mbuli iponile hano ndo kumha Daudi undewa!”

⁹ Sauli nakamonela fihi Daudi kulawa zuwa lila.

¹⁰ Zuwa Iya keli baho du muhe yehile kulawa kwa Nguluwi nakoya kwa Sauli, naye nayali yolongalona hela haluga ha heye kota yawele na lukwale. Daudi nayali yotowa ching'hweleng'hwele kwa moko ga heye kota vyoyalingudita chila zuwa. Naye Sauli nayali na igoha kuli moko wa heye.

¹¹ Sauli nakatoza igoha lila, nakelonjela, “Ndomhoma Daudi kwa igoha na yapone aho kuli lukanzi.” Ila Daudi nakakwepa, naiwa ahyo mala mbili.

¹² Sauli nakamdumba Daudi kwa vila Mkulu Nguluwi nayali hamwe na heye, ila Mkulu Nguluwi nakamleka Sauli.

¹³ Kwa chiwalo acho, Sauli nakamlavya Daudi kwa heye na kumdita yawe chilongozi wa wamizi elufu imwe. Naye Daudi nakawalongoza hewo.

¹⁴ Daudi nakadita goya kwa chila chinhu yaditile kwa vila Mkulu Nguluwi nayali hamwe na heye.

15 Sauli loyamuwene Daudi nakadita goya, nakamdumba.

16 Ila wanhu weng'ha wa Isilaeli na Yuda nawamgana Daudi kwa vila nakawalongoza goya kuli kitowa ngondo.

Daudi kangumhesa mhinza wa Sauli

17 Hamba Sauli nakamlonjela Daudi, “Lole, ayu ndo Melabu, mhinza mkulu wa heni, ndokupa hegwe leka umhese, ila ndangukugana hegwe wikangaze na witowe ngondo ya Mkulu Ngu-luwi.” Sauli nayali yojesa mnhumbula ya heye kota kwa kudita vila, Wafilisti womkopola Daudi, leka yaleche koneka kota nakamkopola kwa moko ga heye yuye.

18 Daudi nakamlonjela Sauli, “Heni nda munhu whaani leka mndewa yawe mgosi wa heni? Lukolo lwa heni na wasongolo wa mhaza wa heni hawazeleche hebu kuli isi ya Isilaeli.”

19 Ila mhela wula Daudi loyaganigwe kupegwa Melabu mhinza wa Sauli, nayali yahesigwe na Adilieli kulawa muji wa Mehola.

20 Lelo Mikali mhinza wa Sauli nakamgana Daudi. Sauli vyoyalonjelwe nakasangalala lukami.

21 Sauli nayali yolonga mnhumbula ya heye, “Ndomha ayu leka iwe idiwa kwa heye na Wafil-isti womkopola.” Ahyo Sauli nakamlonjela Daudi lwa keli, “Lelo kowa mgosi wa heni.”

22 Sauli nakawalonjela vitumagwa wa heye, “Mlongase na Daudi kwa uviso, mlonje hino, ‘Mn-dewa kangukugana ng'hatu hegwe na vitumagwa

wa heye weng'ha wangukugana. Lelo uwe mgosi wa mndewa.' ”

²³ Vitumagwa wa Sauli nawalonga ulonzi wula kwa Daudi, Daudi nakalonga, “Ndaze, hemwe mwangona ndo mbuli ndodo hela heni ndiwe mgosi wa mndewa, nani nda mzunwa hela hambe nzeleche lukami?”

²⁴ Wala vitumagwa wa Sauli nawamlonjela Sauli kota vyoyalonjile Daudi.

²⁵ Naye Sauli nakalonga, “Mumlonjele hino Daudi, ‘Mndewa halingugana chinhu choneche, ila kangugana kuwakopola Wafilisti miya imwe na kuhola migovi ja hewo leka yahilule chibida kwa wang'honyo wa heye.’ ” Majesa ga Sauli nagali Daudi yakopoligwe na Wafilisti.

²⁶ Vitumagwa wa heye lowamlonjele Daudi ulonzi wula, Daudi nakanojezwa kuwa mgosi wa mndewa. Mazuwa nagali gang'hali kumala,

²⁷ Daudi na wanhu wa heye, nawaluta na kuwakopola Wafilisti miya mbili na kujihola migovi ja hewo. Nawamhiluchila mndewa na kumuwasila ajo leka yawe mgosi wa mndewa. Hamba Sauli nakamha Daudi mhinza wa heye Mikali.

²⁸ Sauli vyoyawene na kuvizela kota Mkulu Nguluwi ka hamwe na Daudi na kahi Mikali nakamgana lukami Daudi,

²⁹ nakalutilila kumdumba Daudi. Sauli nakawa mng'honyo wa Daudi mazuwa geng'ha.

³⁰ Mhela awo wakulu wa Wafilisti nawaluta kitowa na Waisilaeli, ila lowaweke wochitowa ngondo, Daudi nakasumya kusinda vitumagwa

wanji wa Sauli na itagwa lya heye naliwa na lutogo lukulu.

19

Sauli kangujeza kumkopola Daudi

¹ Hamba Sauli nakalonga na mwana wa heye Yonatani na vitumagwa wa heye weng'ha mbuli ya kumkopola Daudi. Ila Yonatani, mwana wa Sauli, nakamgana lukami Daudi.

² Kwa chiwalo acho, Yonatani nakamlonjela Daudi, “Mhaza wa heni kangugana kukukopola, lelo wiyamile goya, zuwa liyage lufuku wivise honhu ha uviso.

³ Nani ndolawa na kwima kumwando kwa mhaza wa heni ako kumgunda kouwele hegwe. Ndolongasa na mhaza mbuli za hegwe, wone ndizele mbuli ya hegwe yoneche kulawa kwa heye, ndokulonjela.”

⁴ Yonatani nakalonga ganojile kuwala Daudi hali Sauli mhaza wa heye, nakamlonjela, “Uleche kudita wihe kwa chitumagwa wa hegwe Daudi, kwa vila heye hakuditile wihe hegwe na madito ga heye geng'ha kwa hegwe nagali ga kukutanza hegwe.

⁵ Kwa vila nakawika ukomu wa heye kuli moko ga heye kwa kumkopola yula Goliati, Mkulu Nguluwi nakawaditila Waisilaeli weng'ha ulohozi ukulu. Gwegwe baho nakona mbuli ayo nakusan-galala. Lekachoni kwangugana kubohola danda haiwele na nongwa kwa kumkopola Daudi ne chiwalo?”

⁶ Sauli nakamhulichiza Yonatani, naye Sauli kahi nakelaha, “Kota vyoyalingikala Mkulu Nguluwi, simkopola Daudi hebu.”

⁷ Yonatani nakamchema Daudi na kumlonjela mbuli azo zeng'ha. Hamba Yonatani nakamhilika Daudi koyawele Sauli, Daudi nakakola mijito kota aho mwaluko.

⁸ Hamba nakwali na ngondo kahi ya Wafilisti na Waisilaeli, Daudi nakalawa kitowa na Wafilisti. Nakawatowa kwa mong'ho ng'hatu mbaka nawa-bilima.

⁹ Muhe yehile kulawa kwa Mkulu Nguluwi nawuya kahi kwa Sauli mhela Sauli loyawele haluga ha heye na igoha kuli moko wa heye, Daudi nayali yotowa ching'hweleng'hwele.

¹⁰ Sauli nakajeza kumtowa Daudi kuli lukanzi kwa lila igoha lya heye, ila Daudi nakakwepa lila igoha, igoha nalitowa lukanzi. Daudi nakabilima nechilo yiyila.

¹¹ Sauli nakalajiza kahi walume haluga ha Daudi, leka wapale mhumu ya kumkopola lufuku yila. Ila Mikali mche wa Daudi nakamlonjela Daudi, “Wone nakulemwela kusulupuka nechilo ayi, mitondo kokopoligwa.”

¹² Mikali nakamdulisa Daudi kwa kukolela kuli itubuli lya ng'handu ya hewo, Daudi nakalawa na kubilima.

¹³ Mikali nakahola limalukolo, nakaliwika mch-inhandu na kumutwi kwake nakawika chinhu cha milaika ja mhene cha kuwichila mutwi na kuchigubika na ivalo.

¹⁴ Sauli vyoyawalajize walume wamibate Daudi, Mikali nakawalonjela wala wanhu kota Daudi kangutamika.

¹⁵ Sauli nakawalajiza walume leka wamlole Daudi, nakalonga, “Mmigale hano kwa heni mli chinhandu cha heye leka ndimkopole.”

¹⁶ Lowenjile kuli ng'handu ya Daudi, wala walume walajizwe na Sauli, nawalifika limalukolo mchinhanda na chinhu cha milaika ja mhehe cha kuwichila mutwi kumutwi kwa alyo limalukolo.

¹⁷ Sauli nakamlonjela Mikali, “Lekachoni kwangumbada? Nakumleka mng'honyo wa heni yalute?” Mikali nakamwidichila, “Heye nakandonjela, ‘Undechele ndute leka ndeche kukukopola.’ ”

¹⁸ Daudi loyabilime, nakaluta kwa Samweli ako Lama. Nakamlonjela mbuli zeng'ha zoyamditile Sauli. Hamba Daudi na Samweli nawaluta kikala ako Nayoti.

¹⁹ Sauli nakapegwa mbuli kota Daudi ka kula Nayoti ako Lama.

²⁰ Sauli nakalajiza walume leka wamibate Daudi. Nawo lowawachifichile chilundo cha waloli wangulavya uloli na Samweli kangulongoza chilundo acho, muhe wa Nguluwi nawuya kwa wala walume wa Sauli, nawo nawaluka kulavya uloli.

²¹ Sauli loyahuliche mbuli azo, nakalajiza walume wanji kahi, nawo nawaluka kulavya uloli. Sauli nakalajiza walume wanji lwa kadatu, nawo nawalavya uloli kahi.

²² Sauli nakaluta Lama. Loyafichile kuli ideho ikulu ako Seku, nakamfika munhu yumwe, naka-muuzi, “Wakohi Samweli na Daudi?” Yula

munhu nakamwidichila, “Samweli na Daudi wa ako Nayoti, Lama.”

²³ Sauli nakaluta kuko Nayoti ako Lama. Muhe wa Nguluwi nawuya kwa heye, nakaluka kulavya uloli kulawa mnzila mbaka loyafichile Nayoti.

²⁴ Kota wamlongole, nakalavya mikanzu ja heye yolavya uloli hali Samweli. Nayali hihyo ne nguwo kwa zuwa limwe nemisi na nechilo. Wanhu nawaluka kiuza hewo kwa hewo, “Ndaze, Sauli kahi ka yumwe wa waloli?”

20

Yonatani kangumtanza Daudi

¹ Daudi nakabilima kulawa Nayoti ako Lama, nakaluta mbaka kwa Yonatani, nakamlonjela, “Ndita choni heni? Ndina nongwa yachi? Ndita gehile gachi kwa mhaza wa hegwe mbaka yagane kulavya ukomu wa heni?”

² Yonatani nakamwidichila, “Hebu, hegwe haubagama hebu. Lole, mhaza wa heni hodita mbuli yoneche ng'hulu ama ndodo ne kundonjela heni. Mhaza wa heni kana chiwalo chachi mbaka yaleche kungubulila heni mbuli ayi? Acho choulonga hulingulonga kukomya hebu.”

³ Daudi nakelaha yolongi, “Mhaza wa hegwe kanguvizela goya kota hegwe Yonatani kwangun-gana heni, kangijesa kukuvisa hegwe mbuli ayi leka uleche kisinza. Ila kota Mkulu Nguluwi yawele mkomu na kota vyoulungikala, ndangilaha kubagama kwa habehi kufika heni.”

⁴ Yonatani nakamlonjela Daudi, “Heni ndodita mbuli yoneche youlingugana.”

⁵ Daudi nakamlonjela Yonatani, “Mitondo kowa na mnvina ya kulawa kwa nyelezi, nani ndowa kuko kwa chilyo cha hamwe na mndewa. Ila ndeche ndute kivisa kumgunda mbaka zuwa lya kadatu matinazo.

⁶ Wone mhaza wa hegwe yafiche ako na kona heni nda haduhu, lelo mlonjele, ‘Daudi nakalanda kuluta Betelehemu kuli muji wa heye, ako hana nhambiko ya chila mwaka ya lukolo lwa heye.’

⁷ Wone yalonje, ‘Goya ng’hatu,’ lelo heni chitumagwa wa hegwe ndochikala goya. Ila wone yazudile, uvizele kota nakagana kunditila heni mbuli yihile.

⁸ Lelo ulajile igano lya kwimilila kwa vila nakumbika heni kuli ilagano lya Mkulu Nguluwi hamwe na hegwe, ila wone ndina nongwa, ung’hopole gwegwe baho. Lekachoni undigale heni kwa mhaza wa hegwe yang’hopole?”

⁹ Yonatani nakamwidichila, “Uleche kulonga ahyo. Wone nandivizele mhaza wa heni kangukana kudita mbuli yihile kota ayo, nasalikukuvisa hebu.”

¹⁰ Daudi nakamuuzza Yonatani, “Munhu whachi kondonjela wone mhaza wa hegwe nakakwidichila kwa kung’hang’hala?”

¹¹ Yonatani nakamwidichila Daudi, “Uye tuche hamwe kumgunda.” Nawaluta weng’ha weli.

¹² Yonatani nakamlonjela Daudi, “Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa Isilaeli, yawe mlolezi wa hetwe. Londigazela majesa ga mhaza wa heni mhela kota uno hamitondo ama zuwa lya kadatu, wone hana ulonzi unojile kwa hegwe ndokulonjela.

¹³ Mkulu Nguluwi yang’hopole heni Yonatani

wone Sauli kangugana kukuditila gehile, nani ndeche kukulunjela aga leka ulute goya honhu ha kutali. Mkulu Nguluwi yawe hamwe na hegwe kota vyoyaweke hamwe na mhaza wa heni.

¹⁴ Wone ndolutilila kuwa mkomu hegwe konda-jila igano lya kwimilila lya Mkulu Nguluwi. Ila wone ndangubagama,

¹⁵ uleche kuleka kulilajila igano lya kwimilila kwa ivyazi lya heni mazuwa geng'ha, mhela wula Mkulu Nguluwi hoyowakopola wang'honyo wa hegwe weng'ha.”

¹⁶ Yonatani kahi nakadita ilagano na ivyazi lya Daudi lyeng'ha, “Mkulu Nguluwi yawadumye wang'honyo wa Daudi.”

¹⁷ Yonatani nakamlonjela Daudi yelahe kahi kwa chiwalo cha igano liwele kwa heye Daudi na Yonatani, kwa vila nakamgana Daudi kota vyoyalingigana heye yuye.

¹⁸ Hamba Yonatani nakamlonjela Daudi, “Mitondo ndo mnvina ya kulawa kwa nyelezi. Yozeleka kota kwa haduhu kwa vila chigoda cha hegwe chowa chilihela munhu.

¹⁹ Zuwa lya kadatu, matinazo ulute kevisi kukula kowivisile hamwande, wikale kula habehi na iganga lya Eseli.

²⁰ Nani ndotoza misale jidatu hafungo ha lila iganga, kota ndangiwiki goya kwa shabaha.

²¹ Hamba ndomlajiza msongolo na kumlonjela, ‘Ulute ukajipale misale.’ Wone ndimlonjele, ‘Ulole, misale ja kuli ubanzi awu wa hegwe. Ujigale hano,’ lelo uye, kota Mkulu Nguluwi yalingikala, ndangilaha hegwe kuna kikala goya, haduhu chinhu chihile chokulawila hegwe.

22 Ila hondimlonjela yula chitumagwa, ‘Ulu-tilile, misale ja kumwando kwa hegwe,’ lelo yoku-lapa uche, kwa vila Mkulu Nguluwi kowa kangu-gana ulute.

23 Kuwala mbuli yila yotulongase, Mkulu Ngu-luwi kowa mlolezi wa hetwe mazuwa geng’ha.”

24 Lelo Daudi nakevisa kumgunda. Loifichile mnvina ya kulawa kwa nyelezi, mndewa nakekalisa kwa chilyo.

25 Mndewa nakekalisa mchigoda cha heye chiwele habehi na lukanzi kota vyoyalingudita mazuwa geng’ha. Yonatani nayali kumwando kwa heye na Abuneli nayali habehi na mndewa Sauli. Ila chigoda cha Daudi nachali chilihela munhu.

26 Zuwa lila Sauli halonjile chinhu choneche, nakejesa kota Daudi kana mbuli ilingumlemeza kuluta kuli yila mnvina na ka yakokomoche.

27 Ila zuwa lya keli lya mnvina ya kulawa kwa nyelezi, chigoda cha Daudi nachali chilihela munhu. Lelo Sauli nakamuuza Yonatani, “Leka-choni Daudi mwana wa Yese hambe yoye kulya chilyo zuwa likolile na lehano?”

28 Yonatani nakamwidichila, “Daudi nakagana ng’hatu ndimkundize yalute Betelehemu.

29 Nakandonjela, ‘Dedede, ng’hundize ndute kwa vila ivyazi lya hetwe lina nhambiko ako kuli muji wa hetwe na wang’holozangu wangungana ndute. Lelo wone yowa goya kwa hegwe ung’hundize ndute kwa wang’holozangu kuwalola.’ Acho ndo chiwalo cha Daudi kuwa haduhu kuli chilyo cha hamwe na mndewa.”

³⁰ Sauli loyahuliche mbuli ayo nakamzudila lukami Yonatani, nakamlonjela, “Hegwe kwa mwana wa mdala yajilile na yalingubelenhuka! Heni ndivizela kota hegwe nakihagulila kumhulichiza Daudi, mwana wa Yese kwa soni ya gwegwe baho na kumbasa soni mayako yakupondile.

³¹ Ndaze, huvizelele kota Daudi, mwana wa Yese yang'hali mkomu hegwe hauweza kukundizwa kuwa mndewa isi ayi? Lelo ulute ukamhole na uye na heye hano, kwa vila nakaganigwa yabagame.”

³² Yonatani nakamwidichila Sauli, “Lekachoni yakopoligwe? Nakadita choni?”

³³ Sauli nakamtozela Yonatani igoha leka yamkopole. Aho ndo Yonatani nakavizela kota Mhaza wa heye Sauli nayali yogana kumkopola Daudi.

³⁴ Yonatani nakalawa hala mchisaga kuno yazudile lukami. Nakalema kulya chilyo choneche zuwa lya keli lya mnvina. Yonatani nayali na masinzo kwa vila mhaza wa heye kangugana kumditila vibu Daudi na kwa vila nakambasa soni.

³⁵ Zuwa liyage lufuku, Yonatani nakaluta kit-ing'hana na Daudi kumgunda kota vyowelagane. Msongolo mdodo nayali hamwe na Yonatani.

³⁶ Yonatani nakamlonjela yula msongolo, “Ubilime ukajipale misale jondijitoza.” Yula msongolo loyaweke yobilima, Yonatani nakatoza msale umwe naukola kuchanya mwa heye.

³⁷ Yula msongolo loyafichile hala haweke na msale, Yonatani nakamtowela iyowe yula

msongolo, “Ulutilile msale wa kumwando kwa hegwe.”

³⁸ Yonatani nakamtowela iyowe, “Udite himahima uleche kwima aho.” Lelo yula msongolo nakahola jila misale na kuluta kwa mkulu wa heye.

³⁹ Yula msongolo nayali havizelele choneche. Yonatani na Daudi hela ndo nawaizela mbuli yila.

⁴⁰ Yonatani nakamgalila yula msongolo vinhu vya heye vya kitowa ngondo na kumlonjela, “Ulute uvihilule mujini.”

⁴¹ Yula msongolo vyoyochile, Daudi nakalawa honhu hala habehi na iganga, nakenamiza kwa Yonatani mala zidatu. Hamba chila yumwe nakamnonela myage, nawalila hamwe. Ila Daudi nakalila lukami kusinda myage.

⁴² Yonatani nakamlonjela Daudi, “Ulute kwa kikala goya kwa vila hetwe weli weng’ha natilaha kwa itagwa lya Mkulu Nguluwi, ahyo Mkulu Ngu-luwi kowa hagati mwa hetwe na hali lulelo lwa hetwe mazuwa gose.” Daudi nakenuka na kuluta, Yonatani nakahiluka mujini.

21

Daudi kangubilimila Nobu

¹ Daudi nakaluta kwa mtambika Ahimeleki ako Nobu. Ahimeleki nayali yokakama loyeting’hane na Daudi, nakamuza, “Lekachoni nakuya hano uliyeka, kudu ne munhu hamwe na hegwe?”

² Daudi nakamwidichila mtambika Ahimeleki, “Heni nda hano kwa chiwalo cha ilajizo lya mndewa. Ndeche kumlonjela munhu yoneche

mnzila mbuli ayi yandajize. Ndiwalajiza walume walute na tuting'hane honhu hanji.

³ Lelo kuna chinhu choneche? Umhe heni mibumunda jihano ama chinhu choneche chouweza kumha heni.”

⁴ Ila mtambika Ahimeleki nakamlonjela Daudi, “Ndahela ibumunda lyoneche lya hihi hela hano. Ila ja hano mibumunda jelile, wone wanhu wa hegwe nawewika kutali na wadala.”

⁵ Daudi nakamwidichila yula mtambika, “Kwa kukomya, natibagula na wadala mazuwa mado aga kota vyonditaga hondilawa ndiluta kuli majendo. Ng'huli za walume zanguwaga zelile mbaka kuli majendo ga hihi hela. Lelo ndaze, ng'huli za hewo haziwa zelile lukami lehano?”

⁶ Lelo yula mtambika Ahimeleki nakamha jila mibumunda jelile, kwa vila nakwali haduhu mibumunda ja hihi hela ila jila jelile, najo najusigwa kumwando kwa Mkulu Nguluwi leka jiwichigwe mibumunda jilingulawa mchiko zuwa lila lojusigwe.

⁷ Zuwa lila nakwali na yumwe wa vitumagwa wa Sauli yaganigwe kuwa hali Mkulu Nguluwi. Chitumagwa ayo nayali yochemigwa Doegi, Mwendomu, mkulu wa wadimi wa Sauli.

⁸ Daudi nakamlonjela Ahimeleki, “Ndaze, kuna ipanga ama igoha? Heni hambe mbuye na ipanga ne vinhu vya heni vya kitowa ngondo, kwa vila mndewa nakagana ndawe himahima.”

⁹ Yula mtambika nakalonga, “Ndanalyo lila ipanga lya yula Mfilisti Goliati umkopole kula kuli ibindi lya Ela, liwohigwa na nguwo kumbele kwa chizibao. Lougana kuhola alyo ipanga, uhole

kwa vila haduhu ipanga linji.” Daudi nakalonga, “Haduhu ipanga linji kota alyo, ndangukulanda umhe heni.”

Daudi kangubilimila Gati

¹⁰ Lelo Daudi nakabilima, nakalawa kwa Sauli zuwa lila nakaluta kwa mndewa Akishi wa Gati.

¹¹ Wala vitumagwa wa Akishi nawamlonjela Akishi, “Ndaze, ayu hawele ndo yula Daudi, mndewa wa isi ya Isilaeli? Yula yawele wanhu wangwimba mbuli za heye, wolonga, ‘Sauli nakawakopola elufu, ila Daudi nakawakopola makumi elufu?’ ”

¹² Daudi nakauwika ulonzi wula mnhumbula ya heye, nakaluka kumdumba Akishi mndewa wa Gati.

¹³ Lelo nakedita kota kana lukwale hali hewo, nayali yozadazada kuli lwizi lwa muji, nakalileka lite lya heye lilingulagala kuli lulevu lwa heye.

¹⁴ Lelo Akishi nakawalonjela wala vitumagwa wa heye, “Hemwe mvizela kota munhu ayu kahela chinhu kumutwi, lekachoni mwangumigala kwa heni?”

¹⁵ Ndaze, heni ndanguwagana wanhu wawele na lukwale mbaka mmigale ayo hali heni? Ndaze, naiganigwa munhu ayu yoye haluga ha heni?”

22

Daudi kanguluta Adulamu na Misipa

¹ Daudi nakoka Gati nakabilimila kuli mhalika ya kuli muji wa Adulamu. Wang'holoze lowahuliche mbuli ayo nawaluta kwa heye.

² Chila munhu yawele kuli magazo na munhu yoneche yalingudaigwa na wanhu weng'ha

wawele na usungu kuli nhumbula za hewo na weting'hana kwa Daudi. Daudi nayali chilongozi wa hewo, nawo weng'ha nawali kota wanhu miya zine.

³ Kulawa kula Daudi nakaluta mbaka Misipa ako Moabu na kumlonjela mndewa wa Moabu, “Ndangulanda uwakundize mhaza na mayangu wekale na hegwe mbaka heni ndivizele Nguluwi konditila choni.”

⁴ Lelo nakawaleka mhaza wa heye na mayake wekale kwa mndewa wa Moabu, hewo nawekala hamwe na hewo mhela weng'ha Daudi loyawele kuli ngome.

⁵ Mloli Gadi nakamlonjela Daudi, “Uleche kikala hano kuli ngome. Ulute kuli isi ya Yuda.” Daudi nakoka kuli chihulo cha ako Heleti.

Sauli kanguwakopola watambika wa Nobu

⁶ Sauli nakahulika kota Daudi na wanhu wawele hamwe na heye nawoneka. Sauli yawele na igoha lya heye mmoko, nayali yekalise hasi ha igodi lya ukwaju kuli chidunda ako Gibeya, yawele na vilongozi wa heye weng'ha wawele wemile kumzunguluta.

⁷ Sauli nakawalonjela vilongozi wa heye, “Hemwe wanhu wa nhanzi ya isi ya Benjamini mhulichize. Ndaze, ayu Daudi mwana wa Yese kowapa hemwe chila yumwe migunda na migunda ja mizabibu? Ndaze, kowadita hemwe kuwa wakulu wa wamizi mamiya na wakulu wa wamizi maelufu?

⁸ Lekachoni hemwe namkunda kunditila vibi heni? Haduhu ne munhu yandonjele mbuli ayi hanili mwana wa heni nakalagana na mwana

wa Yese. Haduhu munhu ne yumwe wa hemwe yalingumbonela isungu ama kundonjela kota mwana wa heni nakamlavya chitumagwa wa heni Daudi kwa kubeteza chinyele leka yanhowe, kota vyoyalingudita lehano?”

⁹ Ila Doegi munhu wa Edomu, yawele yemile habehi na vitumagwa wa Sauli, nakalonga, “Heni ndimona mwana wa Yese yoluta ako Nobu kwa Ahimeleki mwana wa Ahitubu.

¹⁰ Ahimeleki nakamlandila Daudi kwa Mkulu Nguluwi, Ahimeleki nakamha Daudi chilyo na lila ipanga lya yula Mfilisti Goliati.”

¹¹ Hamba Sauli nakalajiza wanhu walute kumchema mtambika Ahimeleki mwana wa Ahitubu na ivyazi lyeng’ha lya mhaza wa heye, liwele nalyali watambika ako Nobu, weng’ha nawaluta kwa mndewa Sauli.

¹² Sauli nakalonga, “Lelo uhulichize hegwe mwana wa Ahitubu.” Ahimeleki nakamwidichila, “Ena, mkulu wa heni.”

¹³ Sauli nakamuza Ahimeleki, “Lekachoni hegwe na Daudi mwana wa Yese namkunda kunditila heni wihe, nakumha mibumunda na ipanga na kumlandila kwa Nguluwi kwa chiwalo cha heye? Kwa chiwalo acho nakambelenhuka na kumbeteza heni chinyele leka yanhowe kota vyoyalingudita lehano.”

¹⁴ Ahimeleki nakamwidichila mndewa, “Kuli vitumagwa wa hegwe weng’ha, whaani yawele wa kukundigwa kota Daudi, mgosi wa hegwe mndewa na chilongozi wa chilundo cha wamizi wa hegwe yalingutogoligwa na weng’ha haluga ha hegwe?

¹⁵ Ndaze, zuwa alyo nalyali lya mwaluko kumlanda Nguluwi kwa chiwalo cha heye? Hebu. Mndewa uleche kuwa na majesa gehile kwa heni ne yoneche wa ivyazi lya mhaza wa heni, kwa vila heni sivizelele choneche kuwala mbuli ayi yeng'ha.”

¹⁶ Ila mndewa Sauli nakamlonjela, “Kobagama hegwe Ahimeleki na ivyazi lyeng'ha lya mhaza wa hegwe.”

¹⁷ Hamba Sauli nakawalonjela wamizi wemile habehi na heye, “Muwakopole wala watambika wa Mkulu Nguluwi, kwa vila weng'ha wa hamwe na Daudi. Nawavizela kota nakabilima ila hawandonjele.” Ila wala wamizi hawakundile kwinula moko ga hewo kuwakopola watambika wa Mkulu Nguluwi.

¹⁸ Mndewa nakamlonjela Doegi, “Ulute hegwe ukawakopole wala watambika.” Ahyo Doegi, Mwedomu, nakawakopola weng'ha. Zuwa lila nakawakopola watambika makumi nane na wahanano wavalile vizibao vya kitani.

¹⁹ Nakawakopola wanhu weng'ha wa muji wa Nobu kwa ipanga, muji wa watambika, walume na wadala na wana na wana walingong'ha na misenga na midogowi na ming'holo.

²⁰ Ila Abiatali, mwana mlume wa Ahimeleki, mwana wa Ahitubu nakabilimila kwa Daudi.

²¹ Abiatali nakamlonjela Daudi kota Sauli nakawakopola watambika wa Mkulu Nguluwi.

²² Daudi nakamlonjela Abiatali, “Zuwa lila, mhela Doegi, Mwedomu loyaweke hala, nandivizela kota komlonjela Sauli. Lelo heni ndo chiwalo cha kubagama kwa ivyazi lya mhaza wa

hegwe.

²³ Hegwe wikale na heni, uleche kudumba. Mina yawele youpala ukomu wa hegwe kanguu-pala ukomu wa heni kahi. Louwa hamwe na heni kochikala goya hela.”

23

Daudi kanguulohola muji wa Keila

¹ Daudi loyalonjelwe, “Ulole, Wafilisti wangu-utowa muji wa Keila na wanguhola mbena kuli honhu ha kuyugululila nyhule,”

² Daudi nakamuuza Mkulu Nguluwi, “Ndaze, ndute kuwatowa wala Wafilisti?” Mkulu Nguluwi nakamwidichila, “Ena, ulute ukawakopole wala Wafilisti na kuulohola muji wa Keila.”

³ Ila wanhu walume wa Daudi nawamlonjela, “Ulole, hetwe twangudumba kikala hano Yuda, lelo hayowa vibu ng'hatu wone tulute kitowa na vilundo vya wamizi wa Wafilisti ako Keila?”

⁴ Daudi nakamlanda Mkulu Nguluwi lwa keli, Mkulu Nguluwi nakamwidichila, “Ulute Keila, kwa vila heni ndowawika Wafilisti mmoko mwa hegwe.”

⁵ Daudi na wanhu wa heye nawaluta Keila, nawawatowa ng'hatu wala Wafilisti na kuhiluka na misenga ja hewo minji. Ahyo Daudi nakawakopola Wafilisti wenji na kuwalohola wanhu wa Keila.

⁶ Lelo Abiatali, mwana wa Ahimeleki, loyabil-imile kwa Daudi ako Keila, nakahola na chizibao cha mtambika.

⁷ Sauli kahi nakahulika kota Daudi ka Keila, nakalonga, “Nguluwi nakamuwika Daudi kuli

mmoko mwa heni mina nakewoha yuye kwa kwinjila kuli muji uwele na lwizi na mhajilo.”

⁸ Lelo Sauli nakawalonjela wanhu wa heye weng'ha walute Keila na kitowa ngondo leka wamzungulute Daudi na wanhu wa heye.

⁹ Daudi loyavizele kota Sauli kangugana kumdi-tila heye wihe, nakamlonjela mtambika Abiatali, “Wigale hano acho chizibao.”

¹⁰ Hamba Daudi nakalanda, “Gwa Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa Isilaeli, heni chitumagwa wa hegwe nyhulika kota Sauli kangugana kuya kuno Keila kuudumya muji weng'ha kwa chiwalo cha heni.

¹¹ Ndaze, wanhu wa Keila wombika mmoko mwa Sauli? Ndaze, Sauli kokuya kota chitumagwa wa hegwe vyonyhuliche? Gwa Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa Isilaeli ndangukulanda unyhidichile chitumagwa wa hegwe.” Mkulu Nguluwi nakamwidichila Daudi, “Ena, Sauli kokuya.”

¹² Daudi nakamuuzwa Nguluwi, “Ndaze, wanhu wa Keila wombika heni na wanhu wa heni mmoko mwa Sauli?” Mkulu Nguluwi nakamwidichila, “Ena, wokuwika mmoko mwa heye.”

¹³ Hamba, Daudi na wanhu wa heye wawele kota miya sita, nawalawa Keila nawaluta honhu hamwe mbaka hanji. Sauli loyahuliche kota Daudi nakabilima kulawa Keila, Sauli halutile ako.

Daudi kuli isi ya vidunda

¹⁴ Lelo Daudi nayali yochikala kuli ngome za kuchiwala na kuli isi ya vidunda vya chiwala cha

Sifu. Sauli nayali yompala chila zuwa, ila Nguluwi hamuwichile Daudi mmoko mwa Sauli.

¹⁵ Daudi loyawele ako Holeshi kuli chiwala cha Sifu, nakavizela kota Sauli nakoya leka yamkopole.

¹⁶ Lelo Yonatani mwana wa Sauli nakaluta kwa Daudi ako Holeshi kumkangaza nhumbula kota Nguluwi kowa na heye.

¹⁷ Yonatani nakamlonjela, “Uleche kudumba, mina Sauli mhaza wa heni hokufika hebu. Hegwe kowa mndewa wa Isilaeli na heni ndowa wa keli kwa hegwe. Sauli mhaza wa heni, kanguizela mbuli ayi.”

¹⁸ Weng'ha weli nawadita ilagano hali Mkulu Nguluwi. Hamba Yonatani nakahiluka haluga, ila Daudi nakapona Holeshi.

¹⁹ Lelo wala Wasifu nawaluta ako Gibeya kwa Sauli na kumlonjela, “Daudi kangivisa hali hetwe kuli ngome ako Holeshi, kuli chidunda cha Hakila, chiwele kuli ubanzi wa kusini mwa Yeshimoni.

²⁰ Lelo gwa mndewa, uye mhela woneche woukona wa goya kudita ahyo, hetwe tokutanza kumuwika Daudi mmoko mwa hegwe.”

²¹ Sauli nakawedichila, “Mtambichizwe na Mkulu Nguluwi, kwa vila mwangijesa kwa chiwalo cha heni.

²² Mlute mkewiche goya ng'hatu. Mvizele honhu hoyalingulutaga Daudi chila mhela na whaani yamuwene ako. Ndonjelwa kota heye ka msugu ng'hatu.

²³ Mvizele chila honhu hoyalingivisa, hamba mhiluche kundonjela mbuli zeng'ha. Hamba tolutasa na hemwe, wone kowa kuli honhu aho, ndompala hali ng'holo zeng'ha za Yuda.”

²⁴ Lelo nawoka na kuluta mbaka Sifu womlongola Sauli. Daudi na wanhu wa heye nawali kuli kuchiwala cha Maoni, kuli ibindi lya Alaba ubanzi wa kusini mwa Yeshimoni.

²⁵ Sauli na wanhu wa heye nawaluka kumpala Daudi. Wanhu nawamlonjela Daudi mbuli ayi, Daudi nakaluta mbaka kuli italawe na kikala kuli chiwala cha Maoni. Sauli loyahuliche mbuli azo, nakaluta kuli chiwala cha Maoni yomuwinza Daudi.

²⁶ Sauli na wanhu wa heye nawaluta ubanzi awu wa chidunda na Daudi na wanhu wa heye nawaluta ubanzi uyage wa chidunda. Daudi nakabilima himahima kwa kumdumba Sauli, kwa vila Sauli nayali habehi kumibata Daudi.

²⁷ Hamba nakoya munhu yumwe kwa Sauli na kumlojela, “Uye himahima, Wafilisti wanguitowa isi.”

²⁸ Aho ndo Sauli nakahiluka na kuleka kumuwinza Daudi, nakaluta kitowa na Wafilisti. Ndo mina honhu aho hanguchemigwa Sela-hamahilekoti*.

²⁹ Hamba Daudi nakalawa honhu aho, nakaluta kikala kuli honhu ha kivisa ako Eni-gedi.

24

Daudi kangumonela isungu Sauli

¹ Sauli loyahiluche kulawa kitowa na Wafilisti, wanhu nawamlonjela kota Daudi ka kuli chiwala cha Eni-gedi.

² Lelo Sauli nakahola wanhu elufu zidatu wazidahe kitowa ngondo kulawa Isilaeli yeng'ha,

* **23:28 23:28** *Sela-hamahilekoti* Kwa chiebulaniya ulonzi awu una mana ya Italawe lya Kibagula.

nakaluta nawo kumpala Daudi habehi na Mitawawe ja Mhene za Kisolo.

³ Nakafika honhu hawele na mibani ja ming'holo hafungo ha nzila, aho nakwali na mhalika, Sauli nakenjila amo nakaluta kitanza. Daudi na wanhu wa heye nawali mumo mgati lukami mwa ayo mhalika.

⁴ Wanhu wa Daudi nawalonga, “Ulole, lehano ndo lila zuwa lyoyakulonjele Mkulu Nguluwi kota kumuwika mng'honyo wa hegwe mmoko mwa hegwe nagwe komditila heye chinhu choneche choulinguchona chinoga.” Lelo Daudi nakajenda chinyele na kudumula lupembo lwa ivalo lya Sauli.

⁵ Daudi vyoyaditile ahyo, nakaluka kitagusa mnhumbula mwa heye kwa vila nakadumula lupembo wa ivalo lya Sauli,

⁶ ahyo Daudi nakawalonjela wanhu wa heye, “Mkulu Nguluwi yandemeze kudita chinhu kota achi kwa mkulu wa heni, yabakalizwe mafuta na Mkulu Nguluwi. Ndeche kumlumiza munhu yawele Mkulu Nguluwi nakambakaliza mafuta.”

⁷ Kwa ulonzi awo, Daudi nakawalemeza wanhu wa heye waleche kumtowa Sauli. Hamba Sauli nakenuka, nakalawa kuli mhalika nakalutilila na majendo ga heye.

⁸ Aho ndo Daudi nakalawa kuli mhalika na kumchema Sauli, yolonga, “Mndewa, mkulu wa heni.” Mndewa Sauli loyalolile kumbele, Daudi nakenamiza kumeho kwa heye kwa kumfugamila Sauli.

⁹ Daudi nakamuuza Sauli, “Lekachoni kwanguhulichiza ulonzi walingulonga wanhu,

howokulonjela, ‘Daudi kangugana kukuditila wihe?’

¹⁰ Lelo ulole, lehana meho ga hegwe nagona Mkulu Nguluwi vyoyakuwichile kuli moko ga heni. Wanhu wani nawandonjela ndikukopole, ila ndikuleka kwa kukonela isungu. Nandiwalonjela kota ndemwela kumlumiza mkulu wa heni kwa vila heye ka mbakalizwa mafuta wa Mkulu Nguluwi.

¹¹ Ulole, mhaza wa heni, dedede ulole lupembo alu lwa ivalo lya hegwe mmoko mwa heni. Ndumula lupembo lwa ivalo lya hegwe ne kukukopola, lelo koweza kuvizela kota heni ndahela nongwa ya kudita wihe ama kukubelenhuka. Sidityile wihe kwa hegwe, ila hegwe kwangumhala leka ung’hopole.

¹² Mkulu Nguluwi yatutaguse hetwe na yakuhilusile chibida kwa wihe woundityile, ila heni sikulumiza hegwe.

¹³ Kota ulonzi wa katali vyoulungulonga, ‘Wihe wangulawaga kwa wanhu wehile,’ ila heni hambe ndikulumize hegwe.

¹⁴ Ndaze, mndewa wa Isilaeli nakalawa leka yamuwinze munhu whachi? Ndaze, kupelemba libwa lifile ama sewe imwe?

¹⁵ Mkulu Nguluwi yawe mtagusa wa hetwe na yataguse hali hetwe. Heye yalole mbuli ayi, yanhwanile na kundohola kulawa kuli moko ga hegwe.”

¹⁶ Daudi loyalonjile hila, Sauli nakalonga, “Ndaze, alyo ndo lizi lya hegwe mwana wa heni Daudi?” Sauli nakalila kwa usungu.

¹⁷ Hamba Sauli nakamlonjela Daudi, “Hegwe

ndo kutanganika kusinda heni, mina hegwe nakunditila ganojile, ila heni ndikuditila gehile.

¹⁸ Lehano nakundajila vyoulingunditila ganojile. Mkulu Nguluwi nakambika mmoko mwa hegwe, ila hegwe hung'hopole.

¹⁹ Ndaze, munhu wone yamibate mng'honyo wa heye komleka yalute ne kumditila chinhu choneche chihile? Lelo Mkulu Nguluwi yakuhilusile ganojile kota vyounditile lehanu.

²⁰ Kukomya, ndivizela kota kowa mndewa wa Isilaeli na undewa wa Isilaeli wowa nzinzili kuli ulongozi wa hegwe.

²¹ Lelo wilahe kwa Mkulu Nguluwi kota huweza kuwakopola wang'holozangu ne ivyazi lya heni leka itagwa lya ivyazi lya heni lilutilile.”

²² Daudi nakelaha. Hamba Sauli nakahiluka kaye kwa heye, ila Daudi na wanhu wa heye nawahiluka kuli ngome ya hewo.

25

Kubagama kwa Samweli

¹ Lelo Samweli nakabagama, wanhu wa isi ya Isilaeli weng'ha naweting'hana kwa chiwalo cha kulombocheza. Nawamtila habehi na haluga ha heye ako Lama. Hamba Daudi nakaluta kuli chiwala cha Palani.

Daudi na Abigail

² Ako Maoni nakwali na munhu yumwe yawele na mijito kuli muji wa Kalimeli. Munhu ayo nayali na lufufu lwinji lwa ming'holo elufu zidatu na mhene elufu imwe. Nayali yojidumula milaika ja migongolo jake ako Kalimeli.

³ Munhu ayo nayali yochemigwa Nabali na mchewake nayali yochemigwa Abigaili. Abigaili nayali na luhala na yanojile kumeho kwa heye, ila Nabali yula mlume wa heye wa lukolo lwa Kalebu, nayali yawele na ng'halazi na madito gehile kuli mijito ja heye.

⁴ Lelo Daudi loyawele ako kuchiwala, nakahu-
lika kota Nabali nayali kuko kangudumula mi-
laika ja ming'holo ja heye.

⁵ Daudi nakawalajiza wasongolo kumi, nakawalonjela, “Mlute ako Kalimeli kwa Nabali, mkamlonjele ndangumlamsa.

⁶ Momlonjela hino, ‘Kikala goya kuwe na hegwe na wang'holozo na choneche chiwele na hegwe!

⁷ Heni nanyhulika kota hegwe kuna wanhu wangudumula milaika ja ming'holo ja hegwe, ndangugana uvizele kota wadimi wa hegwe nawali hamwe na hetwe, natwe hatuwaditile wihe hewo. Mhela weng'ha lowawele ako Kalimeli haduhu chinhu cha hewo choneche chajilile.

⁸ Wauze wakola mijito wa hegwe, wokulonjela. Lelo uwaditile ganojile wasongolo wa heni, mina hetwe natuya mhela wa kusangalala. Dedede uwape vitumagwa wa hegwe na mwanago Daudi choneche chouwele nacho.’ ”

⁹ Lelo wanhu wa Daudi lowafichile, nawamlon-
jela Nabali kota vyoyawalonjele Daudi. Hamba nawabeteza.

¹⁰ Nabali nakawedichila wala vitumagwa wa Daudi, “Ayu Daudi ndo whaani? Mwana wa Yese ndo whaani? Mazuwa gano vitumagwa wenji wanguwabilima wakulu wa hewo.

¹¹ Lekachoni nyhole ibumunda lya heni na mazi ga heni na miwunde jombichile kwa chiwalo cha wanhu wa heni walingudumula milaika ja ming'holo na kuwapa wanhu wawele hawalin-guzeleka wangulawila kahi?"

¹² Wasongolo wa Daudi nawahiluka na kumlon-jela Daudi kota vyowalonjelwe na Nabali.

¹³ Daudi nakawalonjela wanhu wa heye, "Chila munhu yahole ipanga lya heye!" Nawadita ahyo na Daudi nakahola kahi ipanga lya heye. Wanhu wawele kota miya zine hino nawamuwinza Daudi na wanhu kota miya mbili nawapona bahala ku-lolela vinhu vya hewo.

¹⁴ Chitumagwa yumwe wa Nabali nakamlonjela Abigaili, mchewake Nabali, nakalonga, "Ndaze, nakuhulika? Daudi nakawalajiza wanhu kulawa kuli chiwala kumlamsa mkulu wa hetwe, ila heye nakawaliga wanhu awo.

¹⁵ Ila wanhu wano nawali wanojile ng'hatu kwa hetwe. Hawatuditile gehile mhela weng'ha hetwe lotuwele ako kuli migunda habehi na hewo, hat-wajilize chinhu choneche.

¹⁶ Wanhu awo nawali kota lukanzi kwa kut-wamila nemisi na nechilo mhela weng'ha lotuwe-lengudima ming'holo ja hetwe habehi na hewo.

¹⁷ Lelo wijese na kuchizela chinhu choulingu-gana kudita. Mina wihe wanguya kwa mkulu wa hetwe na wanhu wa heye weng'ha. Heye ka mjuvi na kудuhu ne munhu wa kulongasa na heye."

¹⁸ Abigaili nakadita himahima, nakahola mibumunda miya mbili na vihako vya ngozi vya kuwichila divai vili na ming'holo jihano jiwichigwe goya kwa kulya na kilo kumi na saba

za nyhule zikalanjigwe na vilundo miya imwe vya zabibu zikalile na vilundo miya mbili vya tini zikalile. Vinhu avi vyeng'ha naviwichigwa mchanya mwa midogowi.

¹⁹ Nakawalonjela wala vitumagwa wa heye, “Mlongole kumwando kwa heni. Heni ndowawinza.” Ila hamlonjele choneche mlume wa heye, Nabali.

²⁰ Loyakwinile idogowi lya heye kuli ibindi lya chidunda, Daudi na wanhu wa heye nawali wodulika kuluta kwa heye, naweting'hana.

²¹ Daudi nakejesa, “Nandali mwamizi wa vinhu vya Nabali mhela weng'ha kula kuli chiwala haduhu ne chinhu choneche chajilile, hanga sipeligwe choneche. Heye nakanditila wihe hanga heni ndimditila ganojile.

²² Nguluwi yanditile hihi ng'hatu, wone ndimleche mkomu mlume yumwe hali hewo wanhu wa Nabali loifika lufuku!”

²³ Baho du Abigaili vyoyamuwene Daudi, nakadulika himahima kulawa mchanya mwa idogowi lya heye, nakafunama ng'hatu kumwando kwa Daudi.

²⁴ Naketoza mmagulu ga Daudi na kulonga, “Mkulu wa heni, nongwa yeng'ha iwe kwa heni. Ndangukulanda uhulichize ulonzi wa heni, chitumagwa wa hegwe.

²⁵ Ndangukudedeza, mkulu wa heni, uleche kumjesa munhu ayu, Nabali, ka mjuvi. Heye kangiwhana na itagwa lya heye na itagwa lya heye lina mana ya upoka, nawo upoka wanguluta hamwe na heye. Ila heni chitumagwa wa hegwe siwawene wala wasongolo wa hegwe mkulu wa

heni wouwalajize.

²⁶ Lelo Mkulu Nguluwi nakakulemeza hegwe mkulu wa heni, kukopola na kuhilusa chibida kwa moko ga hegwe. Kota Mkulu Nguluwi vyoy-alingikala na hegwe vyoulungikala, wang'honyo wa hegwe na weng'ha walingunuwila kukuditila wihe hegwe, mkulu wa heni, weng'ha wagazigwe kota Nabali vyoyogazigwa.

²⁷ Lelo ubochele ndolendole ayi yondikugalile, wapegwe wasongolo weng'ha walingumuwinza mkulu wa heni.

²⁸ Ndangukulanda ugalechele gehile ga heni chitumagwa wa hegwe. Kukomya Mkulu Nguluwi kowimiza nzinzili ulongozi wa hegwe na ulongozi wa walelwa wa hegwe, kwa vila hegwe mkulu wa heni kwangitowa ngondo kwa chiwalo cha Mkulu Nguluwi. Wihe haukoneka kuli mazuwa geng'ha ga ukomu wa hegwe.

²⁹ Lowokoneka wanhu wangukuwinza na kugana kuudumya ukomu wa hegwe, Mkulu Nguluwi kowamila ukomu wa hegwe kota mwamizi vyoyalingwamila ng'hano, ila ukomu wa wang'honyo wa hegwe, Mkulu Nguluwi koutoza kota iganga kulawa kuli mhembeyo.

³⁰ Mkulu Nguluwi hoyowa yakuditile hegwe mkulu wa heni chila chinhu chinojile choyalagane kuwala hegwe na kukuhagula uwe chilongozi wa Isilaeli,

³¹ ahyo hegwe hauwa na nongwa ne chinhu cha kuzudiza mnhumbula mwa hegwe kwa kubohola danda kwa chiwalo cha kuhilusa chibida. Mkulu Nguluwi hoyowa yakuditile ganojile ago, ndangukulanda ung'humbuche heni chitumagwa wa

hegwe.”

³² Daudi nakamlonjela Abigaili, “Yatogoligwe Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa Isilaeli yakulajize lehano uye kiting'hana na heni.

³³ Lutambichizwe luhala lwa hegwe na gwegwe baho kwa kundemeza lehano ndeche kubohola danda na kihilusila chibida nene baha.

³⁴ Kukomya, Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa Isilaeli, yandemeze heni ndeche kukuditila wihe hegwe. Wone hanawalikuya himahima kiting'hana na heni, kukomya, lufuku haduhu mlume ne yumwe hali Nabali yahalechigwe yawele mkomu.”

³⁵ Hamba Daudi nakabochela vinhu vyeng'ha vyoyapegwe na Abigaili, nakamlonjela Abigaili, “Uhiluche haluga ha hegwe kwa kikala goya. Ulole, ndiuhulika ulonzi wa hegwe, nang'hunda kulanda kwa hegwe.”

³⁶ Hamba Abigaili nakahiluka kwa Nabali, nakamfika Nabali kana mnvina ng'hulu kota ya chiundewa haluga ha heye. Nhumbula ya ayo Nabali naisangalala ng'hatu na nayali yagalile. Kwa chiwalo acho hambe yamlonjele chinhu choneche mbaka lufuku.

³⁷ Lufuku, divai loilawile kumutwi kwa Nabali, mchewake nakamlonjela mbuli azo zeng'ha, baho Nabali nakazilika, nayali kota iganga.

³⁸ Mazuwa kumi hamba, Mkulu Nguluwi nakamtowa Nabali, Nabali nakabagama.

³⁹ Daudi loyahuliche kota Nabali nakabagama, nakalonga, “Yatogoligwe Mkulu Nguluwi yawele yamhilusile chibida Nabali kwa kundiga na kundemeza heni chitumagwa wa heye ndeche ku-

dita wihe. Mkulu Nguluwi nakamhilusila Nabali kwa gehile ga heye.” Hamba Daudi nakalajiza wanhu wamuuze Abigaili leka yamhese yawe mchewake.

⁴⁰ Vitumagwa wa Daudi lowafichile kwa ayo Abigaili ako Kalimeli, nawamlonjela, “Daudi nakatulonjela hetwe tukuhole hegwe leka uwe mchewake.”

⁴¹ Abigaili nakafugama hali hewo, nakalonga, “Ndowa chitumagwa wa Daudi na kuwahovuga magulu vitumagwa wa heye.”

⁴² Abigaili nakadita himahima, nakenuka na kukwina idogowi lya heye, nayali hamwe na vitumagwa wa heye wadala wahano, nakawawinza hewo vitumagwa wa Daudi naye nakawa mche wa Daudi.

⁴³ Daudi nakamhola Ahinoamu kulawa Yesileeli. Lelo hewo weli nawali wache wa heye.

⁴⁴ Mhela awo, Sauli nakamha Paliti mwana wa Laishi munhu wa kulawa Galimu, mhinza wa heye Mikali yawele mche wa Daudi.

26

Daudi kangumonela isungu Sauli lwa keli

¹ Lelo hewo Wasifu nawaluta ako Gibeya kwa Sauli nawamlonjela kota Daudi kevisa mlichidunda cha Hakila, nzingo ya kolilawilaga isanya ako Yeshimoni.

² Sauli nakaluta hamwe na wamizi elufu zidatu wazidahe wa Isilaeli kuli chiwala cha Sifu kumpala Daudi.

³ Naye Sauli nakawika kambi ya heye mchanya mwa chidunda cha Hakila, behi na nzila, kolilawilaga isanya ako Yeshimoni, ila Daudi nayali

yochikala kuli chiwala. Daudi loyavizelele kota Sauli nakamuwinza kukula kumpala heye,

⁴ nakalajiza wanhu wa kupugajiza, nakapegwa mbuli za kukomya kota Sauli ka kuko.

⁵ Daudi nakaluta honhu hoyawele Sauli. Daudi nakahona honhu yawasile Sauli na Abuneli. Abuneli nayali mwana wa Neli, mkulu wa wamizi wa heye. Sauli nakawasa mli kambi nawo wamizi nawali mli mihema ja hewo womzunguluta heye.

⁶ Daudi nakamlonjela Ahimeleki yawele Muhiti na Abishayi, mng'holoze Yoabu, mamu wa hewo nayali yochemigwa Seluiya, “Wahaani koluta hamwe na heni kuli kambi ya Sauli?” Abishayi nakamlonjela, “Heni ndoluta hamwe na hegwe.”

⁷ Lelo Daudi na Abishayi nawaluta nechilo kuli kambi za Sauli, ulole, Sauli nayali yawasile mgati mwa kambi na igoha lya heye nalihoma na kwima kuli misanga behi na mutwi wa heye. Abuneli na wamizi wa heye nawali wawasile kumzunguluta Sauli.

⁸ Abishayi nakamlonjela Daudi, “Nguluwi lehano nakamuwika mng'honyo wa hegwe mmoko mwa hegwe. Lelo ng'hundize ndimhome na alyo igoha mbaka kuli misanga kamwe hela, simhoma kahi lwa keli.”

⁹ Ila Daudi nakamlonjela Abishayi, “Uleche kumtowa, mina ndo wahaani yoweza kugolola moko wa heye na kumtowa munhu yabakalizwe mafuta na Mkulu Nguluwi naye yawe yalihela nongwa?

¹⁰ Kota Mkulu Nguluwi vyoyawele mkomu, heye Mkulu Nguluwi ndo komtowa ama zuwa lya heye lya kubagama lyomfika ama koluta kuwele

na ngondo naye kobagama kuko.

¹¹ Hebu, ndeche kugolola moko wa heni kwa kumtowa munhu yabakalizwe mafuta na Mkulu Nguluwi. Ila uhole igoha lya heye liwele behi na mutwi wa heye na alyo ibuli lya heye lya mazi, tulute.”

¹² Lelo Daudi nakahola lila igoha na lila ibuli liwele habehi na mutwi wa Sauli nawaluta. Ila haduhu ne munhu yonile na kuizela mbuli ayo ne kwinuka, mina weng’ha nawali webatigwe na usinjizi lukami kwa vila Mkulu Nguluwi nakawegalila usinjizi.

¹³ Hamba Daudi nakaluta kumwambu, nakema mchanya mwa chidunda kutali na ikugusi lya Sauli.

¹⁴ Naye Daudi nakawachemeleza wanhu wa Sauli na Abuneli mwana wa Neli. Daudi nakalonga, “Abuneli, kwangunyhulika heni?” Abuneli nakauza, “Hegwe kwa whaani kwangumchema mndewa?”

¹⁵ Daudi nakamwidichila, “Abuneli, hegwe huwele mlume udahile kitowa ngondo? Kahi ndo whaani yawele kota hegwe Isilaeli yeng’ha? Lelo lekachoni humwamile mkulu wa hegwe mndewa? Lole, munhu yumwe nakoya kumkopola mkulu wa hegwe mndewa.

¹⁶ Mbuli ayi youditile hainojile hebu. Kota Mkulu Nguluwi vyoyawele mkomu, ndangilaha hegwe na wanhu wa hegwe, mwanguganigwa kubagama, kwa vila hammwamile mkulu wa hemwe, yabakalizwe mafuta na Mkulu Nguluwi. Lelo mlole lyakohi igoha lya mndewa na lila ibuli lya mazi viwele kumutwi kwa heye.”

17 Naye Sauli nakalizela lizi lya Daudi, naka-muuzza, “Ali ndo lizi lya hegwe Daudi mwana wa heni?” Daudi nakedichila, “Ena mkulu, ndo lizi lya heni.”

18 Hamba nakalutilila kulonga, “Lekachoni hegwe mkulu wa heni kwangumhelemba heni chitumagwa wa hegwe? Ndita choni heni? Ndita wihe wachi kwa hegwe?”

19 Lelo ndangukudedeza hegwe, mndewa wa heni, uhuliche ulonzi wa chitumagwa wa hegwe. Wone Mkulu Nguluwi ndo yakulonjele hegwe uye kungaza, yaikunde ayi nhambiko ya heni na kugalula majesa ga heye. Ila wone ndo wanhu, lelo awo wanhu wopanjiwa na Mkulu Nguluwi, kwa vila nawambinga kulawa isi iwele Mkulu Nguluwi nakaipa nhanzi ya heni, walonga, ‘Ulute ukafugamile milungu jinji.’

20 Hegwe, mndewa wa Isilaeli nakuya kuno kupala sewe imwe. Nakuya kumhala kota munhu yalingupala chideje kuli chidunda. Lelo uleche kuleka danda ya heni ibohoche kuli isi ya wanhu waji kutali na Mkulu Nguluwi.”

21 Sauli nakedichila, “Heni ndita gehile, uhiluche Daudi mwana wa heni. Hambe ndikuditile wihe kahi kwa vila ukomu wa heni nawali mmoko mwa hegwe lehano. Uole ndita upoka na ndita gehile ng'hatu.”

22 Daudi kedichila, “Gwa mndewa, uole igoha lya hegwe lino, mlonjele msongolo yumwe yoye yahole.

23 Mkulu Nguluwi komha chonolo chila munhu yalingudita gatanganiche na yalingumuwinza heye ne kuleka. Mkulu Nguluwi nakakuwika

mmoko mwa heni, ila heni ndema kugolola moko wa heni kwa kukuditila wihe kwa vila hegwe nakubakalizwa mafuta na Mkulu Nguluwi.

²⁴ Kota vyondikulechile ne kukukopola lehano, Mkulu Nguluwi yadite hihyo kwa heni na kundo-hola kulawa kuli magazozeng'ha.”

²⁵ Sauli nakamlonjela Daudi, “Nguluwi nayakutambichize mwana wa heni Daudi. Kodita mbuli ng'hulu, kahi kosumya.” Daudi nakaluta naye Sauli nakahiluka kaye kwa heye.

27

Daudi na Wafilisti

¹ Daudi nakalonga mnhumbula ya heye, “Zuwa limwe Sauli kong'hopola kwa moko wa heye yuye. Haduhu mbuli inojile kwa heni kusinda kubilimila isi ya Wafilisti. Naye Sauli kogoza kumhala kuli mbaka jeng'ha ja isi ya Isilaeli, nani ndochilo-hola kulawa kuli moko ga heye.”

² Daudi na wanhu wa heye miya sita nawaluta kwa Akishi, mwana wa Maoki, mndewa wa Gati.

³ Daudi na wanhu wa heye na wang'holozawo nawekala na Akishi ako Gati. Daudi nayali na wache weli, Ahinoamu kulawa Yesileeli na Abigaili yawele aho hamwande nayali mche wa Nabali kulawa Kalimeli.

⁴ Sauli loyahuliche kota Daudi nakabilimila Gati, hampalile kahi.

⁵ Zuwa limwe Daudi nakamlonjela Akishi, “Wone nandikunojeza, umhe heni honhu ha muji kuli isi, leka ndikale ako. Haduhu chinhu cha kundita ndikale na hegwe hano kuli muji wa chiundewa.”

⁶ Zuwa lila Akishi nakamha Daudi muji wa Sikilagi. Kwa chiwalo acho, kulawa mhela wula, muji awo wa Sikilagi ndo wa mndewa wa Yuda.

⁷ Daudi nakekala ako kuli isi ya Wafilisti kwa mwaka umwe na myezi jine.

⁸ Kwa mhela awo Daudi na wanhu wa heye nawaluta kuwatowa Wageshuli na Wagilisi na Waamaleki walingikala kuli isi ayo kulawa katali. Naketowa mbaka Shuli habehi na Misili.

⁹ Daudi nakaitowa isi ayo ne kumleka munhu yoneche yawele mkomu, hawele mlume ne mdala. Nakahola ming'holo na misenga na midogowi na ngamiya na mivalo, hamba nakahiluka kwa Akishi.

¹⁰ Akishi nakamuza Daudi, “Ndaze, lehano nakitowa mbaka koho?” Daudi nakamwidichila kwa udesi kota ubanzi wa Negebu ya Yuda ama ubanzi wa Negebu ya Wayelameeli ama ubanzi wa Negebu ya Wakeni.

¹¹ Daudi hamlechile munhu yoneche yawele mkomu ne mlume ne mdala leka yegaligwe Gati. Nakejesa mnhumbula ya heye, “Waleche kutu-lonjeleza na kulonga, ‘Daudi ndo yaditile ahyo.’” Nayali yodita hihyo mhela loyawele yochikala kuli isi ya Wafilisti.

¹² Lelo Akishi nakakunda kota Daudi nakawatowa Waisilaeli, nakalonga, “Nakazudilwa ng'hatu na wang'holoze Waisilaeli. Lelo kowa chitumagwa wa heni mazuwa geng'ha.”

28

Sauli na mlaguzi wa Eni-doli

¹ Mazuwa gala Wafilisti nawakungajiza vilundo vya wamizi wa hewo nawaluta kitowa na wanhu wa Isilaeli. Akishi nakamlonjela Daudi, “Uvizele kota hegwe na wanhu wa hegwe molawa kuli kambi hamwe na heni kitowa ngondo.”

² Daudi nakamwidichila Akishi, “Goya. Kovizela choyalingugana kudita chitumagwa wa hegwe.” Akishi nakamlonjela Daudi, “Heni ndokudita hegwe unyamile mazuwa geng’ha.”

³ Mhela loyabagame Samweli, Waisilaeli weng’ha nawalombocheza kwa kubagama kwa Samweli, nawamtila ako Lama kouwele muji wa heye yuye. Sauli nakawabilimisa walaguzi na wahawi kuli isi ya heye.

⁴ Wafilisti naweting’hana na kuwika kambi ako Shunemu. Sauli nakawakungajiza Waisilaeli weng’ha na kuwika kambi za hewo ako kuli chidunda cha Gilibowa.

⁵ Sauli loyawawene wamizi wa Wafilisti nakaluka kudumba na nhumbula ya heye nayali na lunhwinhwi lukami.

⁶ Ila Sauli loyalandile kutanzigwa na Mkulu Nguluwi, Mkulu Nguluwi nahamwidichile kwa kulota ne kulonga kwa Ulimu ne kwa nzila ya waloli.

⁷ Sauli nakawalonjela vitumagwa wa heye, “Mmhalile mdala mlaguzi wa kunhanza.” Vitumagwa wa heye nawamwidichila, “Ulole, hana mdala yumwe mlaguzi ako Eni-doli.”

⁸ Lelo Sauli nakegalusa kwa kuvala mivalo jinji, heye na wanhu weli wa heye nawaluta hamwe na heye ako kwa ayo mdala nechilo na kumlonjela, “Dedede ndolele, ngalile hano ihoka lya yoneche

yondikulonjela.”

⁹Yula mdala nakamlonjela, “Ulole, hegwe nakuvizela vyoyaditile Sauli, vyoyawabilimise kuli isi ya Isilaeli, walaguzi na wahawi. Lekachoni kwangumbichila idiwa leka mbagame?”

¹⁰Sauli nakelaha na kulonga, “Kota Mkulu Ngu-luwi vyoyaweze mkomu ndangilaha, hugazigwa hebu kwa chiwalo cha mbuli ayi.”

¹¹Yula mdala nakamuuza, “Ndaze, ndimigale whaani?” Sauli nakamwidichila, “Ngalile ihoka lya Samweli.”

¹²Yula mdala loyaliwene ihoka lya Samweli nakatowa iyowe kwa kulonga, “Lekachoni nakudeta? Hegwe ndo Sauli.”

¹³Mndewa nakamlonjela, “Uleche kudumba! Kwangona choni?” Yula mdala nakamwidichila Sauli, “Ndangulyona ihoka lyangulawa kuli misanga.”

¹⁴Sauli nakamuuza yula mdala, “Wa kota ulajilo wa choni?” Yula mdala nakedichila, “Wa kota sekulu kangukwina kuchanya, nakegubika ikanzu.” Aho Sauli nakavizela kota ayo ka heye yuye Samweli. Sauli nakenamiza na kufugama.

¹⁵Lelo Samweli nakamlonjela Sauli, “Lekachoni kwangunhunya na kundigala kuchanya?” Sauli nakedichila, “Heni ngazika lukami kwa vila Wafilisti wangitowa ngondo na heni na Ngu-luwi nakandeka, hanyhidichile kahi kwa nzila ya waloli ne kwa kulota. Lelo nandikuchema undonjele chinhu cha kudita.”

¹⁶Samweli nakalonga, “Lekachoni kwangumbuza? Ama kwa vila Mkulu Nguluwi nakakuleka, nakawa mng'honyo wa hegwe?”

¹⁷ Mkulu Nguluwi nakakuditila kota vyoyalonjile kwa nzila ya mlomo wa heni. Mkulu Nguluwi nakaudadula undewa kulawa mmoko mwa hegwe, nakamha Daudi yawele Muisilaeli myago.

¹⁸ Kwa vila hegwe hauhulichize lizi lya Mkulu Nguluwi na hambe ulajile ng'halazi ya heye kwa Waamaleki. Kwa chiwalo acho ndo mina Mkulu Nguluwi kangukuditila mbuli ayi lehana.

¹⁹ Mzidi wa ago, Mkulu Nguluwi kowawika mmoko mwa Wafilisti, mitondo hegwe na wanago walume mowa hamwe na heni. Mkulu Nguluwi kowawika wamizi wa Isilaeli mmoko mwa Wafilisti.”

²⁰ Baho du Sauli nakagwa na kigolola yawele yamemile lunhwinhwi kwa chiwalo cha ulonzi wa Samweli. Mong'ho wa heye naupungula kwa vila hadile chinhu choneche kwa mhela wa zuwa limwe.

²¹ Yula mdala nakaluta kwa Sauli, nakamona Sauli nayali yodumba lukami, nakamlonjela, “Lole, heni chitumagwa wa hegwe, nyhulika lizi lya hegwe nangana kwajiliza ukomu wa heni kwa kudita choundonjele.

²² Lelo dedede uhulichize lizi lya chitumagwa wa hegwe, ndokuwichila mibumunda michefu ulye uwe na mong'ho leka ulutilile na majendo ga hegwe.”

²³ Ila Sauli nakalema na kulonga, “Ndema kulya.” Wala vitumagwa wa heye na yula mdala nawamdedeza yalye, hamba nakakunda. Lelo nakenuka kulawa hasi na kikalisa mchinhanda.

²⁴ Yula mdala nayali na ilogota linojile haluga ha heye, nakadita himahima kulidumula singo lila ilogota, nakahola utimbo na kugongomanya

ibumunda lilihela usaso.

²⁵ Mdala nakawika chilyo chila hali Sauli hamwe na vitumagwa wa heye, nawalya. Hamba nechilo hihila nawenuka, nawoka.

29

Wafilisti wangumlema Daudi

¹ Lelo Wafilisti nawakungajiza vilundo vyeng'ha vya wamizi wa hewo ako Afeki, Waisilaeli nawawika kambi behi na nzasa iwele ako Yesileeli.

² Wakulu wa Wafilisti lowaweke wokola hamwe na vilundo vya hewo vya mamiya na vya maelufu, Daudi na wanhu wa heye nawali wojenda hamwe na Akishi ako kumbele.

³ Wakulu wa Wafilisti nawauza, “Wang'honyo wa hetwe wano Waisilaeli wangukola choni hano?” Akishi nakawalonjela wala wakulu wa Wafilisti, “Ayu ndo Daudi, chitumagwa wa Sauli, mndewa wa Waisilaeli, ka hamwe na heni kwa mhela winji. Kulawa loyalawile Isilaeli kuwa hamwe na heni, hambe mbone wihe woneche kwa heye.”

⁴ Ila wakulu wa Wafilisti nawali na ng'halazi kwa Akishi, nawamlonjela, “Mhiluse ayu kuli muji woumpele. Hambe yalute hamwe na hetwe kitowa ngondo, mhela wa kitowa kobelenhuka, kowa mng'honyo wa hetwe. Hambe wone kota munhu ayu kowa na nzila ya kihanyisa na mkulu wa heye hamba kowa mng'honyo wa hetwe na kutukopola?

⁵ Ndaze, ayu haweke ndo yuyula Daudi, yaweke wadala nawali wokwimba mbuli za heye kuli mrvina, wolonga.

“Sauli nakakopola elufu,
ila Daudi nakakopola makumi elufu?” ”

⁶ Akishi nakamchema Daudi na kumlonjela, “Kota Mkulu Nguluwi vyoyaweke mkomu, hegwe nakuwa munhu wa kukomya kwa heni. Yowa mbuli inojile kwa heni wone toluta hamwe kitowa ngondo, mina heni siuwene wihe woneche kwa hegwe kulawa mhela wula wowuyile hegwe. Ila wakulu waji hawakukundile hegwe.

⁷ Lelo uhiluche kwa kikala goya kaye kwa hegwe, uleche kudita wihe hali wakulu wa Wafilisti.”

⁸ Daudi nakamlonjela Akishi, “Ila nandita choni? Hegwe nakona choni kwa heni chitumagwa wa hegwe, kulawa mhela wula weng'ha hondikale hano hamwe na hegwe, lekachoni hambe ng'hundigwe kuluta kitowa na wang'honyo wa hegwe mndewa wa heni?”

⁹ Akishi nakamwidichila Daudi, “Heni ndivizela kota hegwe kunoga hali heni kota mhilisi wa Nguluwi. Ila wala wakulu wa Wafilisti nawalonga, ‘Ayu holuta hamwe na hetwe kitowa ngondo.’

¹⁰ Lelo mitondo winuche lufuku hegwe na wanhu wa hegwe, hala du lokubwemwenzuka, mlute.”

¹¹ Ahyo Daudi nakenuka lufuku heye na wanhu wa heye, nawaluta kuli isi ya Wafilisti. Wafilisti nawaluta Yesileeli.

30

Ngondo na Wanhu wa Amaleki

¹ Hamba zuwa lya kadatu, Daudi na wanhu wa heye nawafika Sikilagi. Waamaleki nawali woiv-aba isi ya Negebu na kuutowa muji wa Sikilagi na kuulakaza kwa chiluli.

² Nawawahola wadala na wana. Nawawahola weng'ha wawele wakomu hawamkopole munhu yoneche.

³ Daudi na wanhu wa heye lowafichile mujini, nawaufika muji weng'ha ulakazwe na wache wa hewo na wana wa hewo wasongolo na wahinza nawaholigwa.

⁴ Daudi na wamizi wa heye nawaluka kulila, nawalila mbaka nawesilwa mong'ho wa kulutilila kahi.

⁵ Wache weli wa Daudi, Ahinoamu kulawa Yesileeli na Abigaili wa Kalimeli yafiligwe na mlume wa heye Nabali, hewo kahi nawaholigwa.

⁶ Lelo Daudi nayali kuli magazo makulu kwa vila wamizi wa heye nawali na usungu mnhumbula za hewo kwa kwajiliza wana wa hewo. Lelo nawagana kumtowa Daudi kwa maganga, ila Daudi nakekangaza kwa kumtumbila Mkulu Nguluwi, Nguluwi wa heye.

⁷ Daudi nakamlonjela mtambika Abiatali, mwana wa Ahimeleki, “Wingalile chizibao cha mtambika.” Abiatali nakamigalila.

⁸ Daudi nakamuza Mkulu Nguluwi, “Ndaze, ndiwawinze wamizi wano? Ndaze, ndowafika?” Mkulu Nguluwi nakamwidichila, “Wawinze kwa vila kowebata na kowalohola wala waholigwe kulawa kwa hemwe.”

⁹ Lelo Daudi nakaluta hamwe na wala wamizi miya sita wawele na heye. Lowafichile kuli

ibindi lya Besoli, nawawafika wanhu wamwe nawalechigwa aho.

¹⁰ Ila Daudi nakalutilila kuwawinza wala wamizi aku yawele na wanhu miya zine. Wanhu miya mbili nawapona bahala kwa vila nawali watoka lukami, nawalemwela kuloka lwanda alo.

¹¹ Wala wanhu wawele na Daudi nawamfika munhu yumwe Mmisili kuli chiwala, nawamhiliika kwa Daudi. Nawamha munhu ayo ibumunda na mazi.

¹² Nawamha kahi chilundo cha tini zikalile na vilundo vili vya zabibu zikalile. Loyasindile kulya, nakawa na mong'ho kwa vila aho hamwande nayali hadile ne kunwa mazi kwa mhela wa mazuwa gadatu.

¹³ Daudi nakamuuza, "Mkulu wa hegwe ndo whaani na kwangulawila kahi?" Heye nakamwidichila, "Heni nda Mmisili, chitumagwa wa Mwamaleki. Mkulu wa heni nakandeka kumbele kwa mazuwa gadatu kwa vila nandali nditamika.

¹⁴ Hetwe natuivaba isi ya Negebu ya Wakeleti na honhu ha Yuda na Negebu ya Kalebu. Muji wa Sikilagi natuulakaza."

¹⁵ Daudi nakamuuza, "Ndaze, kondongoza mbaka kwa wala Waamaleki?" Yula msongolo nakamwidichila, "Wilahe kwa Nguluwi kota hung'hopola ne kumbika mmoko mwa mkulu wa heni, nani ndokuhilika mbaka kowawele."

¹⁶ Ahyo nakamlongoza Daudi mbaka kowawele Waamaleki. Lowafichile hala nawawafika wanhu waholigwe na wala wamizi nawali wasambaluche chila honhu, kwa vila nawali

wolya na kunwa na kudita mnvina kwa chiwalo cha vila vinhu vinji vyowaholile kulawa isi ya Wafilisti na isi ya Yuda.

¹⁷ Daudi nakawatowa kulawa kubwemwenzuka mbaka mhela wa kuzinga kwa isanya. Haduhu mlume ne yumwe yasulupuche, ila wasongolo miya zine nawakwina ngamiya na kubilima.

¹⁸ Daudi nakalohola chila chinhu chowaholile Waamaleki na wache wa heye weli kahi nakawalohola.

¹⁹ Haduhu choneche chajilile, msongolo ama sekulu ama mwana mlume ama mhinza ama chinhu choneche chowaholile. Daudi nakahilusa chila chinhu.

²⁰ Daudi nakahola vilundo vyeng'ha vya ming'holo na misenga, wanhu wa heye nawajilongoza migongolo jila kumwando kwa migongolo minji ja kufujigwa, walonga, "Migongolo aji ndo chonolo cha Daudi kulawa kuli ngondo."

²¹ Hamba Daudi nakawafika wala wanhu miya mbili walechigwe hala kuli ibindi lya Besoli, kwa vila nawali watochile na kulemwela kuluta na Daudi. Wanhu awo nawaluta kumbochela Daudi na wala wanhu wawele hamwe na Daudi. Daudi loyafichile habehi na wala wanhu, nakawalamsa.

²² Ila wala wanhu wehile na wala wajuvi hali wala walingumuwinza Daudi, nawalonga, "Kwa vila wanhu wano hawalutile hamwe na hetwe hambe tuwagawile chinhu choneche kuli vinhu vyotuholile. Ila chila munhu kopegwa mchewake na mwanage, yalute."

²³ Daudi nakalonga, "Hebu wang'holozangu!

Mleche kudita ahyo kwa chila chotupegwe na Mkulu Nguluwi. Nakatwamila goya na kuwawika mmoko mwa hetwe wala wamizi watuvabile.

²⁴ Haduhu ne munhu yokunda majesa ga hemwe. Yula yalutile kuli ngondo na yula yaponile na vinhu vya hetwe, chila munhu kopegwa kota myage.”

²⁵ Kulawa mhela wula, Daudi nakaidita mbuli ayo iwe mzilo na ilajizo kuli isi ya Isilaeli.

²⁶ Daudi loyafichile Sikilagi, nakawalajiza wanhu wawahilichile wasekulu wa Yuda honhu ha vinhu viholigwe na usenga awu, “Mlole, utambichizo wa hemwe kuli vinhu viholigwe na wang'honyo wa Mkulu Nguluwi.”

²⁷ Nakalajiza kwa wala wasekulu wa Beteli na wa Lamoti kuli Negebu na wa Yatili

²⁸ na wa Aloeli na wa Simufoti na wa Eshitemoa

²⁹ na wasekulu wa Lakali na wa miji ja Wayelameeli na wa miji ja Wakeni

³⁰ na wasekulu wa Holima na wa Boli-ashani na wa Ataki

³¹ na wasekulu wa Hebuloni. Nakalajiza vinhu avyo kwa wasekulu wa chila honhu howazowele kujendela Daudi na wanhu wa heye.

31

Kubagama kwa Sauli na wanage walume

¹ Wafilisti nawetowa ngondo na Waisilaeli, wanhu wa Isilaeli nawabilima, wenji nawabagama kuli chidunda cha Gilibowa.

² Wafilisti nawawawinza lukami Sauli na wanage walume, hamba Wafilisti nawawakopola

wana walume wa Sauli, Yonatani na Abinadabu na Malikishua.

³ Ngondo nayali ng'hulu ng'hatu kumzungu-luta Sauli. Watowa misale nawamfika Sauli na kumhoma ng'hatu kwa misale.

⁴ Sauli nakamlonjela yula mpapa vinhu vya heye vya ngondo, “Uhole ipanga lya hegwe, ung'hopole leka wala wanhu wawele hambe wen-jile ikumbi waleche kumbeza na kunyhoma.” Ila yula mpapa vinhu vya heye vya ngondo nakalema kwa vila nakadumba lukami. Lelo Sauli nakahola ipanga lya heye yuye, nakagwila mli lila ipanga lya heye.

⁵ Hamba yula mpapa vinhu vya Sauli loyamuwene Sauli nakabagama, heye kahi nakabagama kwa kugwila mli lila ipanga lya heye, hamwe na Sauli.

⁶ Ahi ndo Sauli na wanage wadatu na mpapa vinhu vya heye hamwe na wamizi wa heye weng'ha vyowabagame zuwa lilyo limwe.

⁷ Hamba wanhu wa Isilaeli wawele ubanzi wa kumwambu mwa ibindi lila na kumwambu mwa lwanda lwa Yolodani, lowawene kota wanhu wa Isilaeli nawabilima na Sauli na wanage kahi nawabagama, nawajileka miji ja hewo nawabil-ima. Wafilisti nawaluta na kikala kuli miji ajo.

⁸ Zuwa lya keli wala Wafilisti lowalutile ku-vihola vinhu vya wanhu wabagame, nawajifika mitufi ja Sauli na wanage wadatu mchanya mwa chidunda cha Gilibowa.

⁹ Nawadumula mutwi wa heye na kuhola vinhu vya heye vya ngondo, hamba nawawahilika wasenga wa hewo kuli isi ya Wafilisti banzi

zeng'ha kuwikula mbuli kuli ng'handanda ya jimalukolo ja hewo na hali wanhu wa hewo.

¹⁰ Vinhu vya heye vya ngondo nawaviwika kuli ng'handanda ya milungu ja Maashitaloti, hamba nawaluniniza lukuli lwa heye kuli lukanzi lwa muji wa Beti-shani.

¹¹ Wanhu wa muji wa Yabeshi-gileadi lowahuliche Wafilisti vyowamditile Sauli,

¹² wanhu wazidahe kitowa ngondo nawoka, nawajenda nechilo yeng'ha, nawajihola jila mitufi ja Sauli na wanage kulawa kuli lukanzi lwa muji wa Beti-shani. Nawaluta najo mbaka Yabeshi na kujilakaza kuko.

¹³ Hamba nawahola mizeje ja hewo na kuji-tila hasi ha igodi lya ikwaju ako Yabeshi, hamba nawesela kulya kwa mazuwa saba.

**Ilagano Iya Katali, Ilagano Linyale kwa
Wanhu Weng'ha
Portions of the Holy Bible in the Vidunda language of
Tanzania**

copyright © 2014 Pioneer Bible Translators

Language: Vidunda

Translation by: Pioneer Bible Translators

The New Testament in Vidunda

This translation, published by Pioneer Bible Translators and The Word for the World, was published in 2014.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact www.pioneerbible.org.

**Old Testament Books Copyright 2018 Pioneer
Bible Translators**

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 9 Jul 2025 from source files dated 9 Jul 2025

c584e819-507e-56ab-bbd8-53371c39d20d